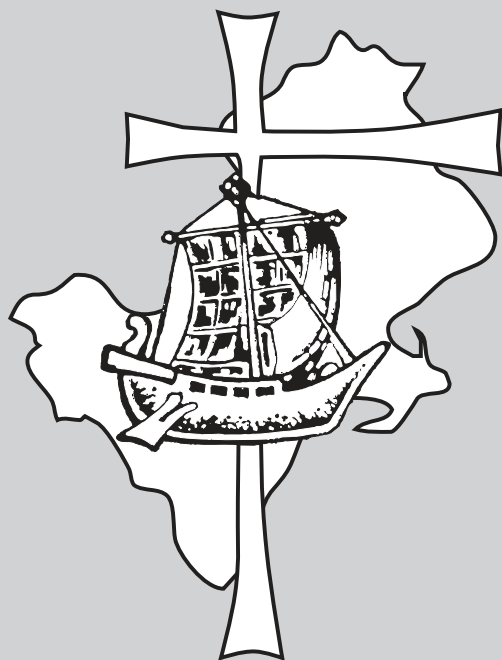

Butlletí Oficial del Bisbat de Tortosa

NOVEMBRE 2019

UMAS

su mutua de seguros

*35 años asegurando instituciones religiosas
y entidades de labor social*

C/ Santa Engracia, 10-12 -28010- MADRID
TLF: 91.319.10.10 www.umas.es

Sotecnic
seguretat

Sotecnic
telecomunicacions

Som una empresa que oferim un ampli ventall de serveis, entre els quals destaquen una secció dedicada a la fabricació, restauració i electrificació de campanes i rellotges monumentals. També realitzem instal·lacions i manteniments de megafonia, audiovisuals i sistemes de seguretat per grans espais.

Els nostres serveis:

- Fosa de campanes i objectes artístics.
- Fabricació i restauració de rellotgeria monumental.
- Megafonia de grans espais.
- Sistemes de seguretat.
- Telefonia: Mòbil i fixe.
- Seguretat, amb tots els seus serveis.
- Audiovisuals: venda i lloguer.

C/ Mossen Bellpuig, 2 | 43500 TORTOSA | T.:977 446 717 | www.sotecnic.com

**Venda d'Equips, TPV's, Consumibles i Accessoris. Servei Tècnic.
Aplicacions a mida. Internet i Xarxes. LOPD. Formació.**

www.gis.cat

Office 365

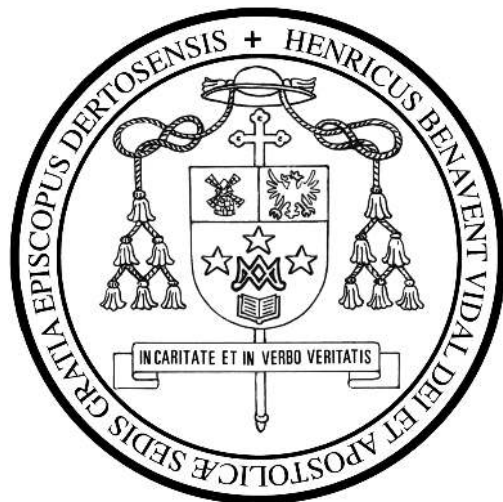

SharePoint
Lync
Exchange

**C/ Vergés Paulí, 2
43500 — Tortosa**

**Telèfon: 977 588 082
Correu-e: gis@gis.cat**

Butlletí Oficial

DEL

BISBAT DE TORTOSA

ANY CLX - TOM CXXXII

Novembre 2019

Núm. 11

Sr. Bisbe

Jornada de Germanor a l'Església (PARAULES DE VIDA – 3 de novembre 2019)

El proper diumenge celebrem la jornada de Germanor, un dia que ens hauria d'ajudar a créixer en sentit de la responsabilitat amb la nostra església diocesana. En la diòcesi i en cadascuna de les seues comunitats parroquials i realitats eclesials, es fa visible, en un determinat lloc que té unes característiques i una historia pròpies, el poble de Déu que peregrina per aquestes terres nostres. Els qui ens sentim església formem una comunitat unida pel desig de seguir a Jesús posant en pràctica l'Evangeli, anunciant-lo, celebrant els sagraments que ens transmeten la seua Vida y estimant a tots, especialment a aquells que passen per situacions de necessitat o pobresa.

L'Església no vol ser altra cosa que una presència viva del Senyor i continuadora de la seua missió. El mateix Jesús no va voler estar sol. En la seua humilitat va buscar i escollir alguns deixebles que col·laboraren amb Ell en la missió que el Pare li havia confiat i que deu continuar fins a la fi. Tot creient ha de sentir-se cridat a participar en aquesta tasca, que ha de viure en el si de l'església i en comunió amb ella.

El lema del dia de Germanor d'aquest any 2019 és ***Sense tu, no hi ha present. Amb tu, hi ha futur.*** En aquesta jornada vull, en primer lloc, valorar i agrair el treball de tantes persones que amb el vostre compromís doneu vida a la nostra església i, d'aquesta manera, col·laboreu en l'edificació del Regne: mossens, catequistes, voluntaris de Càritas, lectors, membres dels consells de pastoral i d'economia de les parròquies, els qui teniu cura dels nostres temples parroquials i ermites, els qui ajudeu econòmicament a les parròquies i a la diòcesi, i els qui valoreu el que l'església fa en bé de les persones: **sense vosaltres no hi ha present.**

Però aquest lema és també una crida a la nostra responsabilitat i compromís: **amb vosaltres, hi ha futur**. Encara que sabem que el qui porta la nostra església és el Senyor, Ell ha volgut necessitar de nosaltres i de la nostra col·laboració. Tots els batejats som enviats al món per a donar testimoniatge de la fe vivint i anunciant l'Evangeli. El lema de la jornada de Germanor d'aquest any vol ser una invitació, no sols als creients, sinó a tots aquells que reconeixen i valoren allò que l'Església fa en bé de la nostra societat, per a què col·laboreu amb ella. Hem de tindre present que avui es necessiten els mitjans adequats per poder transmetre amb humilitat i senzillesa, però també amb eficàcia, el missatge de Jesús, que és el que més necessita el nostre món.

Que aquesta jornada de Germanor ens ajudi a tots a caure en el compte que formar part de la gran família de l'Església és una gràcia, perquè a través d'ella hem conegut Jesucrist; a recordar que formem part d'aquesta comunitat que ens ajuda a conservar i créixer en la fe; i a renovar el nostre compromís eclesial, perquè sense la generositat i l'entrega de tants cristians a la seua missió l'Església no pot tindre ni present ni futur.

Amb la meua benedicció i afecte

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

**Missioners màrtirs de la nostra diòcesi (II):
Sant Pere màrtir Sans i Jordà**
(*PARAULES DE VIDA – 10 de novembre 2019*)

La celebració del mes missioner extraordinari que ha tingut lloc durant el mes d'octubre passat, és una bona ocasió perquè recordem als grans missioners que la nostra diòcesi ha donat a l'Església universal. Per data de naixement, al beat Jacint Orfanell el segueix Sant Pere Màrtir Sans i Jordà. Va nèixer a Ascó el 3 de setembre de 1680, on és batejat el mateix dia a l'església parroquial. Als 10 anys marxa a Lleida a estudiar, acollit pel seu oncle Miquel Jordà, sacerdot en la catedral d'aquesta ciutat. Set anys més tard ingressa en el convent dels dominics i al cap d'un any de noviciat fa la professió solemne.

Després de l'ordenació sacerdotal, en 1704, va romandre allí quatre anys més, fins que en 1708 els seus superiors el destinen a Saragossa. Durant alguns anys es va dedicar al ministeri de la predicació en diferents pobles de l'Aragó i de Catalunya.

Després de manifestar als seus superiors el desig de ser missioner, en 1712, juntament amb altres missioners, partí cap a Filipines, on arribaren l'agost de l'any següent. Durant dos anys aprèn xinès a Manila i en 1715 parteix cap a la Xina, a la província de Fo-kien, on va desenvolupar una immensa tasca evangelitzadora.

En 1729 començaren les dificultats per als missioners i es refugiaren en Cantó. És llavors quan el nomenen bisbe de Mauricastro i Vicari apostòlic de Fo-kien, i on rep l'ordenació episcopal. Expulsat de Cantó, es refugia a Macau. Allí va desenvolupar una intensa activitat evangelitzadora i va escriure una *Apologia de la Religió cristiana*. En 1738 torna a Fo-kien, on es va dedicar a cuidar la fe dels cristians clandestinament i superant moltes dificultats a causa del clima de persecució i de la seua delicada salut.

El 30 de juny de 1746 va ser empresonat i traslladat juntament amb altres missioners a Foxeu, on patí tortures i interrogatoris humiliants, que en cap moment van fer trontollar la seua fe. El bisbe Serrano, company seu a la presó i testimoni dels fets, va escriure una relació del judici al qual va ser sotmès. En el seu informe conta la paciència que va tenir enmig de tant sofriment, confortat pel record de la Passió de Crist: quan li preguntaven el motiu que l'havia impulsat a anar a la Xina, responia que era el desig de la salvació de les ànimes i la certesa que rebria el premi de la Vida eterna si patia la mort per l'Evangeli; manifestà obertament que la seua missió consistia a ensenyar a creure i estimar Déu, sense la qual cosa és impossible salvar-se, i que eixa fe es fonamentava en el testimoniatge de la Sagrada Escriptura.

Per la confessió de la fe va ser condemnat a morir degollat, juntament amb altres quatre missioners. La confirmació de la sentència per part de l'emperador no arribà fins al 24 de maig de l'any següent. Rebé la notícia el mateix dia i es preparà per al martiri, que va tenir lloc dos dies més tard. Va ser beatificat pel papa Lleó XIII en 1893 i canonitzat per sant Joan Pau II l'1 d'octubre del l'any 2000.

Que el seu testimoniatge ens ajudi a valorar la fe que vam rebre en el nostre baptisme.

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

**Missioners màrtirs a la nostra diòcesi (i III):
Sant Francesc Gil de Federich**
(*PARAULES DE VIDA – 17 de novembre 2019*)

Concloem avui la presentació dels sants missioners de la nostra diòcesi recordant la figura de Sant Francesc Gil de Federich. Nascut a Tortosa en 1702, va ser batejat en la catedral el mateix dia del seu naixement. Segons el testimoniatge del seu germà, ja des de xiquet donava mostres d'una vivència profunda de la fe en l'oració i en la pràctica dels sagraments. És ací a Tortosa on coneix als dominics i on sent la crida del Senyor a seguir-lo en la vida religiosa.

En 1718 ingressa en el convent dominic de Santa Caterina de Barcelona. Allí fa el noviciat i un any després la professió religiosa. Estudia teologia en el col·legi de sant Domènec d'Oriola. Rebuda l'ordenació sacerdotal en 1727, és nomenat mestre d'estudiants de l'Estudi General que l'orde tenia a Barcelona. Aquest càrrec fa pensar que el desig dels seus superiors era destinar-lo a l'ensenyament. Durant aquest període ingressa en l'Acadèmia Literària de Bones Lletres de Barcelona, el que confirma el prestigi intel·lectual del qual gaudia. No obstant això, ell sentia un impuls missioner que va anar fent-se cada dia més fort, el que el va portar a donar el seu nom als superiors de l'orde per a les missions de l'Extrem Orient.

En 1730 arriba a Filipines, on l'orde dominicana estava sòlidament establida, i poc després és nomenat secretari del prior provincial. No era això el que ell volia, així que es va oferir per a les missions del Vietnam. Durant els primers anys de la seua estada va poder anunciar l'Evangelí amb certa llibertat. En 1737 és capturat juntament amb altres cristians. Va aconseguir que aquests foren alliberats, però ell va romandre a la presó els vuit anys que li quedaven de vida.

Durant aquest temps es van succeir èpoques en les quals amb certa llibertat podia dedicar-se al treball missioner rebent visites en la presó i fins i tot gaudint de permisos per a eixir a exercir el seu ministeri, amb altres més dures en les que va ser sotmès a interrogatoris humiliants i tortures físiques i psicològiques. El seu treball des de la presó va donar molts fruits de vida cristiana. Havia aconseguit convertir la càrrec en una missió: allí reconciliava els pecadors amb Déu, batejava i administrava els sagraments.

A més dels sofriments físics, els seus carcellers posaven a prova la seua fe posant-li davant d'ell creus perquè les profanés o imatges cristianes perquè les destrossés. En tot moment es va negar a fer-ho

i quan un d'ells va voler destruir-les, les va protegir amb el seu cos perquè preferia patir ell, que suportar la profanació i la burla de les imatges. D'eixa manera testimoniava que volia viure ell el que predicava: “Nosaltres (deia en una carta) exhortem als infidels perquè es convertisquen, i una vegada convertits, patisquen tots els turments per a mantenir la fe. Si veuen que refusem morir per la fe els fidels s'entebeiran”. Va ser decapitat el 22 de gener de 1745. En una carta escrita el dia anterior afirmava: “Demà, festa de Sant Vicent, és el dia destinat per a la meua degollació per la fe catòlica i per la qual moro de bona gana”.

Que el testimoniatge dels nostres missioners màrtirs ens ajudi a valorar més la nostra fe.

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

El Regne de Crist

(PARAULES DE VIDA – 24 de novembre 2019)

L'any litúrgic conclou amb la solemnitat de Jesucrist Rei de l'univers. Després d'haver recorregut el camí de Jesús seguint els temps que ens marca l'Església, la litúrgia ens recorda que el que hem celebrat es complirà plenament al final de la història i que, encara que moltes vegades ens resulte difícil veure'l, el Regne de Déu que va començar en la persona, les paraules i les accions del Senyor, està present en el nostre món i és també la meta cap a la qual es dirigeix la història de la humanitat.

El text que es proclama enguany, pres de l'evangeli de Lluc, és una invitació a creure i a posar la nostra esperança en Crist, fins i tot en aquells moments en què sembla que la seua causa no té futur. Estem davant un rei crucificat enmig de dos malfactors. L'amic de publicans i pecadors ha sigut considerat i ajusticiat com un d'ells. En aquest moment es repeteix una situació que per a Jesús no és nova. La seua persona suscita actituds oposades. Fins i tot en la creu continua sent un signe de contradicció. Les autoritats i els soldats se'n riuen d'Ell: “Si eres el rei dels jueus, salva't tu mateix” (23, 37). El rètol amb la causa de la condemna (“el rei dels jueus” [23, 39]) l'han col·locat com una burla. Als ulls del món estem davant algú que ha fracassat en les seues pretensions i ha sigut abandonat per Déu.

Els dos lladres reaccionen de manera diferent: mentre que un insulta a Jesús, sumant-se a les burles de les autoritats i els soldats, l'altre és atansat en el cor per la gràcia de Déu, descobreix la veritat de Crist i “veu” que el Senyor ha sigut condemnat injustament (“aquest no ha fet res de mal” [23, 41]). Això el porta a veure la veritat de la pròpia vida (“nosaltres ens ho mereixíem, perquè estem soffrint el càstig que ens correspon pel que hem fet” [23, 41]) i, guiat per la llum de la seua consciència, es torna al Senyor amb una confiança absoluta que el porta a suplicar-li: “recordeu-vos de mi quan arribeu al vostre regne” (23, 42). La resposta és immediata: “avui seràs amb mi al paradís” (23, 43). Sant Ambrós comenta aquest fet dient: “La gràcia atorgada per Jesucrist és molt major que la sol·licitada pel malfactor”. El lladre ha intuït que Crist és Rei fins i tot en la creu i que el seu regne va més enllà de les fronteres del món. Jesús li revela que aquest regne és el paradís que Ell vol obrir a tots els pecadors, ja que “havia vingut a cercar i salvar el que estava perdut” (19, 10).

Aquest malfactor ha percebut quelcom que els qui consideraven a Crist un fracassat eren incapaços de veure: fins i tot en el moment en què el Senyor és sotmès a la màxima humiliació es mostra com el vertader Rei de la història, perquè de l'actitud que s'adopti davant d'Ell depèn la salvació de cada ésser humà. També en aquest moment descobrim que és un Rei de misericòrdia: podem suposar que en l'oració que dirigeix al Pare demanant el perdó per als seus perseguïdors (23, 34) està inclòs el malfactor que s'ha unit als qui l'injuriaven.

El Regne de Déu no és de domini, de poder o de venjança, sinó de misericòrdia. Tampoc té a veure amb l'èxit humà. A ell s'arriba per la fe i la confiança en Crist, fins i tot en les situacions més difícils de la vida.

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

Día de la Iglesia Diocesana *PALABRAS DE VIDA – 3 de noviembre 2019*

El próximo domingo celebramos la jornada de la Iglesia diocesana, un día que nos tendría que ayudar a crecer en sentido de la responsabilidad con nuestra diócesis. En ella y en cada una de sus

comunidades parroquiales y realidades eclesiales, se hace visible, en un determinado lugar que tiene unas características y una historia propias, el pueblo de Dios que peregrina por estas tierras nuestras. Quienes nos sentimos iglesia formamos una comunidad unida por el deseo de seguir a Jesús poniendo en práctica el Evangelio, anunciándolo, celebrando los sacramentos que nos transmiten su Vida y amando a todos, especialmente a aquellos que pasan por situaciones de necesidad o pobreza.

La Iglesia no quiere ser otra cosa que una presencia viva del Señor y continuadora de su misión. El mismo Jesús no quiso estar solo. En su humildad buscó y escogió algunos discípulos para que colaboraran con Él en la misión que el Padre le había confiado y que debe continuar hasta el fin. Todo creyente ha de sentirse llamado a participar en esta tarea, que ha de vivir en el seno de la iglesia y en comunión con ella.

El lema del día de la Iglesia diocesana de este año 2019 es ***Sin ti no hay presente. Contigo hay futuro.*** En esta jornada quiero, en primer lugar, valorar y agradecer el trabajo de tantas personas que con vuestro compromiso dais vida a nuestra iglesia y, de este modo, colabais en la edificación del Reino: sacerdotes, catequistas, voluntarios de Cáritas, lectores, miembros de los consejos de pastoral y de economía de las parroquias, los que cuidáis de nuestros templos parroquiales y ermitas, los que ayudáis económicamente a las parroquias y a la diócesis y quienes valoráis lo que la iglesia hace en bien de las personas: **sin vosotros no hay presente.**

Pero este lema es también una llamada a nuestra responsabilidad y compromiso: **con vosotros, hay futuro.** Aunque sabemos que quien lleva nuestra iglesia es el Señor, Él ha querido necesitar de nosotros y de nuestra colaboración. Todos los bautizados somos enviados al mundo para dar testimonio de la fe viviendo y anunciando el Evangelio. El lema del día de la Iglesia Diocesana de este año quiere ser una invitación, no solo a los creyentes, sino a todos aquellos que reconocen y valoran lo que la Iglesia hace en bien de nuestra sociedad, para que colaboréis con ella. Hemos de tener presente que hoy se necesitan los medios adecuados para poder transmitir con humildad y sencillez, pero también con eficacia, el mensaje de Jesús, que es el que más necesita nuestro mundo.

Que esta jornada nos ayude a todos a caer en la cuenta de que formar parte de la gran familia de la Iglesia es una gracia, porque a través de ella hemos conocido a Jesucristo; a recordar que formamos

parte de esta comunidad que nos ayuda a conservar y crecer en la fe; y a renovar nuestro compromiso eclesial, porque sin la generosidad y la entrega de tantos cristianos a su misión, la Iglesia no puede tener ni presente ni futuro.

Con mi bendición y afecto

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

Misioneros mártires de nuestra diócesis (II):

San Pere mártir Sans y Jordà

PALABRAS DE VIDA – 10 de noviembre 2019

La celebración del mes misionero extraordinario que ha tenido lugar durante el pasado mes de octubre, es una buena ocasión para que recordemos a los grandes misioneros que nuestra diócesis ha dado a la Iglesia universal. Por fecha de nacimiento, al beato Jacinto Orfanell le sigue San Pere Mártir Sans y Jordà. Nació en Ascó el 3 de septiembre de 1680, en cuya iglesia parroquial fue bautizado el mismo día. A los 10 años marchó a Lleida a estudiar, acogido por su tío Miquel Jordà, sacerdote en la catedral de esa ciudad. Siete años más tarde ingresa en el convento de los dominicos y al año de noviciado hizo la profesión solemne. Después de la ordenación sacerdotal, en 1704, permaneció allí cuatro años más, hasta que en 1708 sus superiores le destinaron a Zaragoza. Durante algunos años se dedicó al ministerio de la predicación en distintos pueblos de Aragón y Cataluña.

Después de manifestar a sus superiores el deseo de ser misionero, en 1712, junto con otros misioneros, parte hacia Filipinas, donde llega en agosto del año siguiente. Durante dos años aprende chino en Manila y en 1715 partió hacia China, a la provincia de Fo-kien, donde desarrolló una inmensa labor evangelizadora.

En 1729 comenzaron las dificultades para los misioneros y se refugiaron en Cantón. Es entonces cuando le nombran obispo de Mauricastro y Vicario apostólico de Fo-kien, y donde recibe la ordenación episcopal. Expulsado de Cantón, se refugia en Macao. Allí desarrolló una intensa actividad evangelizadora y escribió una *Apolo-gía de la Religión cristiana*. En 1738 regresó a Fo-kien, donde se

dedicó a cuidar la fe de los cristianos clandestinamente y superando muchas dificultades debido al clima de persecución y de su delicada salud.

El 30 de junio de 1746 fue encarcelado y trasladado junto con otros prisioneros a Foxeu, donde sufrió torturas e interrogatorios humillantes, que en ningún momento hicieron tambalear su fe. El obispo Serrano, compañero suyo en la prisión y testigo de los hechos, escribió una relación del juicio al que fue sometido. En su informe cuenta la paciencia que tuvo en medio de tanto sufrimiento, confortado por el recuerdo de la Pasión de Cristo: cuando le preguntaban el motivo que le había impulsado a ir a China, respondía que era el deseo de la salvación de las almas y la certeza de que recibiría el premio de la Vida eterna si sufría la muerte por el Evangelio; manifestó abiertamente que su misión consistía en enseñar a creer y amar a Dios, sin lo cual es imposible salvarse, y que esa fe se fundamentaba en el testimonio de la Sagrada Escritura.

Por la confesión de la fe fue condenado a morir degollado, junto con otros cuatro misioneros. La confirmación de la sentencia por parte del emperador no llegó hasta el 24 de mayo del año siguiente. Recibió la noticia el mismo día y se preparó para el martirio, que tuvo lugar dos días más tarde. Fue beatificado por el papa León XIII en 1893 y canonizado por san Juan Pablo II el 1 de octubre del año 2000.

Que su testimonio nos ayude a valorar la fe que recibimos en nuestro bautismo.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

Misioneros mártires de nuestra diócesis (y III):

San Francesc Gil de Federich

PALABRAS DE VIDA – 17 de noviembre 2019

Concluimos hoy la presentación de los santos misioneros de nuestra diócesis recordando la figura de San Francesc Gil de Federich. Nacido en Tortosa en 1702, fue bautizado en la catedral el mismo día de su nacimiento. Según el testimonio de su hermano, ya desde niño daba muestras de una vivencia profunda de la fe en la oración y

en la práctica de los sacramentos. Es aquí en Tortosa donde conoce a los dominicos y donde siente la llamada del Señor a seguirle en la vida religiosa.

En 1718 ingresa en el convento dominico de Santa Catalina de Barcelona. Allí hace el noviciado y un año después la profesión religiosa. Estudia teología en el colegio de santo Domingo de Orihuela. Recibida la ordenación sacerdotal en 1727, es nombrado maestro de estudiantes del Estudio General que la orden tenía en Barcelona. Este cargo hace pensar que el deseo de sus superiores era destinarlo a la enseñanza. Durante este periodo ingresa en la Academia Literaria de Buenas Letras de Barcelona, lo que confirma el prestigio intelectual del que gozaba. Sin embargo, él sentía un impulso misionero que fue haciéndose cada día más fuerte, lo que le llevó a dar su nombre a los superiores de la orden para las misiones del Extremo Oriente.

En 1730 llega a Filipinas, donde la orden dominicana estaba sólidamente establecida, y poco después es nombrado secretario del prior provincial. No era esto lo que él quería, así que se ofreció para las misiones del Vietnam. Durante los primeros años de su estancia pudo anunciar el Evangelio con cierta libertad. En 1737 es apresado junto con otros cristianos. Consiguió que estos fueran liberados, pero él permaneció en prisión los ocho años que le quedaban de vida.

Durante este tiempo se sucedieron épocas en las que con cierta libertad podía dedicarse al trabajo misionero recibiendo visitas en la cárcel e incluso disfrutando de permisos para salir a ejercer su ministerio, con otras más duras en las fue sometido a interrogatorios humillantes y torturas físicas y psicológicas. Su trabajo desde la prisión dio muchos frutos de vida cristiana. Había logrado convertir la cárcel en una misión: allí reconciliaba a los pecadores con Dios, bautizaba y administraba los sacramentos.

Además de los sufrimientos físicos, sus carceleros ponían a prueba su fe poniéndole ante él cruces para que las profanara o imágenes cristianas para que las destragara. En todo momento se negó a hacerlo y cuando uno de ellos quiso destruirlas, las protegió con su cuerpo porque prefería sufrir él, que soportar la profanación y la burla de las imágenes. De esta manera testimoniaba que quería vivir él lo que predicaba: “Nosotros (decía en una carta) exhortamos a los infieles para que se conviertan, y una vez convertidos, padezcan todos los tormentos para mantener la fe. Si ven que rehusamos morir por la

fe los fieles se entibiarán”. Fue decapitado el 22 de enero de 1745. En una carta escrita el día anterior afirmaba: “Mañana, fiesta de San Vicente, es el día destinado para mi degollación por la fe católica y por la cual muero de buena gana”.

Que el testimonio de nuestros misioneros mártires nos ayude a valorar más nuestra fe.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

El Reino de Cristo

PALABRAS DE VIDA – 24 de noviembre 2019

El año litúrgico concluye con la solemnidad de Jesucristo Rey del universo. Después de haber recorrido el camino de Jesús siguiendo los tiempos que nos marca la Iglesia, la liturgia nos recuerda que lo que hemos celebrado se cumplirá plenamente al final de la historia y que, aunque muchas veces nos resulte difícil verlo, el Reino de Dios que comenzó en la persona, las palabras y las acciones del Señor, está presente en nuestro mundo y es también la meta hacia la que se dirige la historia de

El texto que se proclama este año, tomado del evangelio de Lucas, es una invitación a creer y a poner nuestra esperanza en Cristo, incluso en aquellos momentos en los que parece que su causa no tiene futuro. Estamos ante un rey crucificado en medio de dos malhechores. El amigo de publicanos y pecadores ha sido considerado y ajusticiado como uno de ellos. En este momento se repite una situación que para Jesús no es nueva: su persona suscita actitudes opuestas. Incluso en la cruz continúa siendo un signo de contradicción. Las autoridades y los soldados se ríen de Él: “Si eres el rey de los judíos, sálvate a ti mismo” (23,37). El letrado con la causa de la condena (“Este es el rey de los judíos” [23,39]) lo han colocado como una burla. A los ojos del mundo estamos ante alguien que ha fracasado en sus pretensiones y ha sido abandonado por Dios.

Los dos ladrones reaccionan de manera distinta: mientras que uno insulta a Jesús, sumándose a las burlas de las autoridades y de los soldados, el otro es alcanzado en el corazón por la gracia de Dios, descubre la verdad de Cristo y “ve” que el Señor ha sido con-

denado injustamente (“este no ha hecho nada malo” [23,41]). Esto le lleva a ver la verdad de su propia vida (“nosotros recibimos el justo pago de lo que hicimos” [23,41]) y, guiado por la luz de su conciencia, se vuelve al Señor con una confianza absoluta que le lleva a suplicarle: “acuérdate de mí cuando llegues a tu reino” (23,42). La respuesta es inmediata: “hoy estarás conmigo en el paraíso” (23,43). San Ambrosio comenta este hecho diciendo: “La gracia otorgada por Jesucristo es mucho mayor que la solicitada por el malhechor”. El ladrón ha intuido que Cristo es Rey incluso en la cruz y que su reino va más allá de las fronteras del mundo. Jesús le revela que ese reino es el paraíso que Él quiere abrir a todos los pecadores, ya que “había venido a buscar y salvar lo que estaba perdido” (19,10).

Este malhechor ha percibido algo que quienes consideraban a Cristo un fracasado eran incapaces de ver: incluso en el momento en que el Señor es sometido a la máxima humillación se muestra como el verdadero Rey de la historia, porque de la actitud que se adopte ante Él depende la salvación de cada ser humano. También en este momento descubrimos que es un Rey de misericordia: podemos suponer que en la oración que dirige al Padre pidiendo el perdón para sus perseguidores (23,34) está incluido el malhechor que se ha unido a quienes le injuriaban.

El Reino de Dios no es de dominio, de poder o de venganza, sino de misericordia. Tampoco tiene que ver con el éxito humano. A él se llega por la fe y la confianza en Cristo, incluso en las situaciones más difíciles de la vida.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

Activitats
de l'Excm. i Rvdm. Mons. Enrique Benavent i Vidal,
bisbe de Tortosa.
Novembre 2019

- 1.- Visita a un capellà malalt.
- 2.- Tortosa, cementiri: presideix l'Eucaristia pels fidels difunts, concelebrada pels rectors de les parròquies de la ciutat.

- 3.- Parròquia *Sant Miquel*, de Deltebre: presideix la celebració de l'Eucaristia i administra el sagrament de la Confirmació a un grup de joves.
- 4.- Rep visites i despatxa assumptes en la cúria diocesana.
Tortosa, Seminari Diocesà: presideix la jornada sacerdotal del *Reservat*.
- 5.- Despatxa assumptes en la cúria.
Visita a un capellà hospitalitzat.
- 6.- Despatxa assumptes en la cúria.
Forcall: visita l'ermita de Sant Josep, en procés de restauració.
- 7.- Despatxa assumptes en la cúria.
- 9.- Amposta, col·legi *Sagrada Família*: assisteix a l'Assemblea diocesana de la Renovació Carismàtica, i presideix la pregària d'inici de la jornada.
Parròquia *Mare de Déu dels Dolors*, de Tortosa: presideix la celebració de l'Eucaristia i administra el sagrament de la Confirmació a un grup de joves.
- 10.- Jesús-Tortosa, Casa Mare de les Germanes de Ntra. Sra. de la Consolació: presideix l'Eucaristia en la que dos religioses fan la professió perpètua dels vots de castedat, pobresa i obediència.
- 11.- Despatxa assumptes en la cúria.
- 12.- Barcelona, Facultat de Teologia de Catalunya: assisteix al Congrés de teologia que es celebra amb el títol "*l'aportació del papa Francesc a la teologia i a la pastoral de l'Església*".
- 13.- Barcelona, Seminari interdiocesà: presideix la reunió dels delegats de Missions de les diòcesis amb seu a Catalunya.
Tortosa, residència episcopal: es reuneix amb els responsables diocesans de l'Acció Catòlica General.
- 14.- Palau episcopal: signa el conveni definitiu entre el Bisbat de Tortosa, la Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Tortosa i el Consell Comarcal del Baix Ebre, per uns anys més de cessió d'ús de l'edifici dels

Reials Col·legis com a seu provisional de l'arxiu comarcal de les Terres de l'Ebre.

Rep visites i despatxa assumptes en la cúria.

- 15.- Rep visites i despatxa assumptes en la cúria.
Parròquia *l'Assumpció de Maria*, de Catí: presideix la celebració de l'Eucaristia i administra el sagrament de la Confirmació a un grup de joves.
- 16.- Parròquia *Sant Pere*, de Cinctorres: presideix la celebració de l'Eucaristia i administra el sagrament de la Confirmació a un grup de joves.
- 17.- Parròquia *Sant Mateu*, de Sant Mateu: presideix la celebració de l'Eucaristia i administra el sagrament de la Confirmació a un grup de joves.
- 18-22.- Madrid: assisteix a la reunió plenària de la Conferència Episcopal Espanyola.
- 22.- Parròquia *Sant Josep Obrer*, de Sant Carles de la Ràpita: assisteix a la vetlla de pregària amb motiu del 50è aniversari de l'erecció de la parròquia.
- 23.- Parròquia *Santa Bàrbara*, de Santa Bàrbara: presideix la celebració de l'Eucaristia i administra el sagrament de la Confirmació a un grup de joves.
- 24.- Parròquia *Sant Josep Obrer*, de Sant Carles de la Ràpita: presideix l'Eucaristia en la celebració del 50è aniversari de l'erecció de la parròquia.
- 25-27.- Despatxa assumptes en la cúria diocesana.
- 28.- Despatxa assumptes en la cúria.
Parròquia *Sant Jaume*, de Sant Jordi: amb el Sr. Alcalde de la localitat, el Rector de la parròquia i els tècnics de la Diputació i la Conselleria de la Generalitat Valenciana, visita el temple parroquial per conèixer l'Associació de l'orgue de l'església.
Visita a un capellà malalt.
- 29.- Rep visites i despatxa assumptes en la cúria.
Parròquia *Sant Josep*, d'Amposta: presideix la celebració de l'Eucaristia i administra el sagrament de la Confirmació a un grup de joves.
- 30.- Tortosa: presideix la reunió del Consell diocesà de Càritas.

Secretaria General

**CONVENI DE COL·LABORACIÓ ENTRE EL BISBAT DE TORTOSA,
EL DEPARTAMENT DE CULTURA, L'AJUNTAMENT DE TORTOSA,
I EL CONSELL COMARCAL DEL BAIX EBRE
PER A L'ÚS DE L'EDIFICI
DEL COL·LEGI DE SANT JAUME I SANT MATIES.**

Tortosa, 14 de novembre de 2019

REUNITS:

D'una part, l'Excm. i Rvdm. Enrique Benavent Vidal, bisbe de Tortosa.

De l'altra, l'Hble. Sra. Mariàngela Vilallonga Vives, consellera de Cultura.

De l'altra, l-lma. Sra. Meritxell Roigé i Pedrola, alcaldessa de Tortosa.

I de l'altra, el Sr. Jordi Jordan Farnós, vicepresident segon del Consell Comarcal del Baix Ebre, que actua per delegació de l'l-m. Sr. Xavier Faura Sanmartín, president del Consell Comarcal del Baix Ebre.

ACTUEN

El primer, en nom del Bisbat de Tortosa, en virtut del seu càrrec d'ordinari diocesà del Bisbat de Tortosa i amb facultats suficients per a aquest atorgament.

La segona, en representació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, d'acord amb l'article 12.k de la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

La tercera, en representació de l'Ajuntament de Tortosa, en exercici de les facultats que li confereix l'article 53 del Text refós de la Llei

municipal i de règim local de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril

I el quart, en representació del Consell Comarcal del Baix Ebre, en exercici de les facultats que li confereix l'article 13 del Text refós de la Llei de l'organització comarcal de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, de 4 de novembre.

Les parts es reconeixen mútuament la capacitat legal necessària per a subscriure aquest conveni i

EXPOSEN:

I.- La Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i gestió de documents, estableix que la Xarxa d'Arxius Comarcals és de titularitat de la Generalitat, i correspon al Departament de Cultura la seva direcció, impuls i coordinació

II.- Al nucli de Tortosa hi ha el Col·legi de Sant Jaume i Sant Maties, que des de l'any 1983 és la seu de l'Arxiu Comarcal del Baix Ebre. La propietat d'aquest immoble és del Bisbat de Tortosa

III.- El 20 de juliol de 1983 el Departament de Cultura i el Bisbat de Tortosa varen signar un precontracte d'usdefruit mitjançant el qual el Bisbat de Tortosa, propietari de l'edifici, es comprometia a constituir un dret d'usdefruit a favor de la Generalitat per un termini de 29 anys. La destinació de l'immoble seria la instal·lació del Museu de les Terres de l'Ebre i el Museu Diocesà de Tortosa. També es preveia la possibilitat d'instal·lar-hi provisionalment l'Arxiu Històric de la ciutat per un termini de 5 anys.

IV.- El 20 de juliol de 1983 el Departament de Cultura, l'Ajuntament de Tortosa i el Bisbat de Tortosa van signar un conveni per a la integració del Museu de les Terres de l'Ebre a la Xarxa de Museus Comarcals de Catalunya, en el qual es preveia la ubicació del Museu de les Terres de l'Ebre i del Museu Diocesà de Tortosa als Reials Col·legis, la qual cosa no es va arribar a constituir.

V.- El 20 de juliol de 1983 el Departament de Cultura i l'Ajuntament de Tortosa van signar el conveni de creació de l'Arxiu Històric

Comarcal de les Terres de l'Ebre, mitjançant el qual l'Ajuntament de Tortosa havia de proporcionar un local com a seu de l'arxiu que s'adaptés a les condicions establertes pel Servei d'Arxius de la Generalitat.

VI.- El 20 de febrer de 1991 el Departament de Cultura i el Consell Comarcal del Baix Ebre, en compliment del Decret 208/1989, d'1 d'agost, de delegació de competències en matèria de cultura a les comarques, van signar el conveni de traspàs de competències en relació amb la gestió de l'Arxiu Comarcal del Baix Ebre.

VII.- D'acord amb la Llei d'arxiu i gestió de documents, la gestió dels arxius comarcals correspon als consells comarcals, excepte quan el consell comarcal i l'ajuntament cap de comarca acordin que l'arxiu faci alhora funcions d'arxiu comarcal i d'arxiu municipal, supòsit en què la gestió correspon conjuntament al consell comarcal i l'ajuntament.

VIII.- Entre 1992 i 1997 el Departament de Cultura va fer-se càrrec de la restauració de l'immoble en diverses fases: façanes interiors i exteriors, adequació del pati i de l'accés, reforç estructural de la planta baixa i de la primera planta.

IX.- Atenent al fet que els convenis signats el 1983 es troben obsolets, es fa del tot necessari arribar a un nou acord de col·laboració als efectes de donar seguretat jurídica a l'ús de l'edifici esmentat en el punt II de l'Expositiu per part del Departament de Cultura i l'Ajuntament de Tortosa, tot i garantint els termes del retorn al Bisbat de Tortosa i establint de manera expressa les condicions d'aquest ús.

I, posades d'acord les parts compareixents, en la representació en què actuen, formalitzen aquest conveni i

ACORDEM

PRIMER.- El Bisbat de Tortosa cedeix al Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya l'ús de part de l'edifici del Col·legi de Sant Jaume i Sant Maties grafat en plànol detallat en Annex I, pel període comprés entre la data de signatura d'aquest conveni i el 31 de desembre de 2024, amb la finalitat que continuï essent la seu

de l'Arxiu Comarcal del Baix Ebre, la gestió del qual correspon al Consell Comarcal del Baix Ebre, sense perjudici de les facultats que si li atorguen a l'Ajuntament de Tortosa al pacte següent respecte a uns espais en concret.

SEGON.- En el marc d'aquesta cessió, el Bisbat de Tortosa cedeix, així mateix, a l'Ajuntament de Tortosa, pel mateix període de temps que l'establert en l'acord anterior, l'ús de les zones de l'edifici del Col·legi de Sant Jaume i Sant Maties que es grafien en plànol detallat en Annex I, amb la finalitat que s'obri al públic com a monument i que es pugui utilitzar d'espai per a la celebració d'actes culturals.

TERCER.- La cessió detallada en els acords primer i segon té caràcter gratuït. Els cessionaris no hauran d'abonar cap renda al Bisbat de Tortosa per l'ús que se'ls cedeix.

En un lloc visible per al públic i prop de l'accés principal, respectant el grup arquitectònic, l'Ajuntament de Tortosa posarà un cartell: dalt l'anagrama del Bisbat i baix o al costat: Bisbat de Tortosa. A la línia següent: Reials Collegis de Sant Jaume i Sant Maties. A la línia següent: Cedit temporalment al Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i a l'Ajuntament de Tortosa.

QUART.- Els cessionaris coneixen l'estat actual de la finca cedida i l'Ajuntament de Tortosa es farà càrrec del seu manteniment, conservació, reparació i reposicions ordinàries. S'eximeix el Bisbat de qualsevol responsabilitat derivada de l'estat actual de la finca cedida. L'Ajuntament de Tortosa es farà càrrec, així mateix, de les despeses del subministrament d'aigua, electricitat, gas, telefonia, servei de neteja i manteniment de l'immoble.

En relació amb l'ús de l'edifici com espai per a la celebració d'actes culturals i monument obert al públic i visites turístiques, l'Ajuntament hi destinarà una persona que serà l'encarregada de controlar l'entrada dels visitants al monument obert al públic i de vigilar i tancar l'edifici durant les celebracions dels actes culturals que s'hi puguin organitzar. La seva dedicació serà dins l'horari d'obertura al públic. En cas que s'hi celebrin actes culturals que excedeixin aquest horari, la institució que l'organitzi serà l'encarregada de compensar econòmicament l'Ajuntament; la quantitat acordada es destinarà entre d'altres a compensar les hores extraordinàries necessàries a realitzar que requereixi l'esdeveniment

En relació amb aquestes activitats s'acorda que a l'edifici no es podrà dur a terme cap acte que sigui contrari a la dignitat humana, la fe cristiana i la moral catòlica, contrari a l'Església Catòlica, o que pugui semblar o simular un sagrament de l'Església Catòlica.

CINQUÈ.- L'Ajuntament de Tortosa assumeix per sí mateix, amb total indemnitat per al Bisbat de Tortosa, les responsabilitats derivades de la utilització de l'espai cedit, incloent-hi també expressament la responsabilitat civil que, si fos el cas, li pogués correspondre al Bisbat en la seva condició de propietari de l'edifici d'acord amb la legislació vigent.

SISÈ.- El Departament de Cultura, un cop valorats els resultats de l'estudi realitzat en l'edifici per la comissió formada pels serveis tècnics del Departament i un tècnic designat pel Bisbat de Tortosa, es compromet a portar a terme durant els anys de vigència d'aquest conveni les obres de rehabilitació de la finca que s'acordin en el si de la comissió i que assegurin el bon funcionament del servei que s'hi presta, de forma que en finalitzar aquest conveni, s'acompleixi el que van signar en el contracte de 20 de juliol de 1983 el bisbe Ricard Ma Carles i el conseller Max Cahner, en el pacte segon: "Un cop extingit l'usdefruit, el Bisbat de Tortosa recuperarà el ple ús i gaudi de l'edifici en totes les seves parts, que hauran de trobar-se en bon estat de conservació i d'ús, sense cap obligació per part del propietari per les despeses, obres o millores que s'haguessin de fer a l'immoble, les quals només podran ser retirades per l'usdefructuari si això no implica detriment de l'immoble". Per finançar aquestes obres, el Departament de Cultura gestionarà la incorporació d'aportacions econòmiques del fons de la Caixa. Els imports d'aquestes aportacions, així com el seu destí concret i les anualitats a les quals s'imputaran són els que es detallen en Annex II. El Departament es compromet també a gestionar l'obtenció d'ajuts de fons europeus que permetin realitzar altres millores en edificis propietat del Bisbat de Tortosa. Els resultats de l'estudi abans esmentat serviran, així mateix, per determinar l'estat de l'edifici en el moment de la cessió i com a referència per a l'anàlisi de l'estat de l'edifici transcorregut el període de vigència d'aquest conveni.

SETÈ.- Tots els tributs, taxes i altres impostos de tota classe que es meriten per com a conseqüència tant de la propietat i com de l'ús de l'edifici seran a càrrec de l'Ajuntament de Tortosa.

VUITÈ.- El Departament de Cultura i l'Ajuntament de Tortosa no podran cedir ni arrendar sota cap concepte l'espai objecte d'aquest conven

NOVÈ.- El Bisbat de Tortosa es reserva el dret d'inspeccionar en tot moment, a través del seu personal degudament acreditat, l'estat de conservació de l'espai cedit.

DESÈ.- Una vegada finalitzat el termini de vigència d'aquest conveni, és a dir, el dia 31 de desembre de 2024, els cessionaris deixaran l'edifici lliure i a disposició del Bisbat de Tortosa, un cop realitzades les millores acordades en el si de la comissió prevista en l'acord sisè, retirant tots els objectes i béns mobles de la seva propietat i amb entrega de claus.

Per tant, en arribar aquesta data, els cessionaris no podran posar cap objecció a que el Bisbat de Tortosa faci l'ús de l'edifici que cregui convenient

ONZÈ.- Es deixen sense vigència els convenis signats el 20 de juliol de 1983 i altres que hagin pogut signar les parts sobre l'ús de l'edifici de Sant Jaume i Sant Maties.

I, en prova de conformitat i acceptació, les parts signen aquest document, per quadruplicat exemplar i a un sol efecte, en el lloc i la data esmentats a l'encapçalament

Signen el conveni:

- Enriquer Benavent Vidal, bisbe de Tortosa
- Mariàngela Vilallonga Vives, Consellera de Cultura
- Meritxell Roigé i Pedrola, Alcaldessa de Tortosa
- Jordi Jordan Farnós, vicepresident del Consell Comarcal del Baix Ebre

Adenda.

El 14 de novembre de 2019, el Bisbat de Tortosa i el Departament de Cultura de la Generalitat, juntament amb l'Ajuntament de

Tortosa i el Consell comarcal del Baix Ebre, han signat un conveni per prorrogar fins 2024 la cessió d'ús dels Reials Col·legis com a seu de l'Arxiu Històric Comarcal. L'acord permetrà, d'una banda, un marge de temps més ampli perquè la Generalitat trobi una solució definitiva per ubicar l'arxiu i, al mateix temps, donar compliment als termes del primer conveni per ocupar aquest espai que data de l'any 1983 i que preveia recursos econòmics per a la restauració i manteniment de l'edifici. Concretament, Cultura s'ha compromès a invertir 120.000 euros al llarg dels pròxims quatre anys per aquest concepte, així com aportacions de fins a 500.000 euros durant els pròxims dos anys per a la Catedral en el marc del programa "temps del gòtic".

El bisbe de Tortosa, Enrique Benavent, s'ha congratulat per haver aconseguit un acord que normalitza una situació que des de feia més de set anys estava sense marc legal. La consellera de Cultura, Mariàngela Vilallonga, també s'ha felicitat per haver aconseguit "desbloquejar" una qüestió que s'arrossegava des de feia "molts anys" sense cap solució.

Gràcies a aquest conveni, les administracions responsables disposaran de cinc anys més per ubicar definitivament l'arxiu en una nova seu. El bisbat preveu que, quan el 31 de desembre de 2024 recuperi l'ús de l'edifici, es traslladi als Reials Col·legis l'arxiu diocesà que ara ocupa el segon pis del Palau Episcopal, on no hi ha lloc suficient per encabir tota la documentació que ha d'albergar.

En definitiva, l'acord de pròrroga d'aquest dijous és, essencialment, la ratificació dels termes que contenia el primer conveni signat al juliol de 1983 pel llavors bisbe de Tortosa Ricard Maria Carles i el també llavors conseller de Cultura, Max Cahner, que van preveure una cessió d'ús per 29 anys. Finalitzat aquest termini, la negociació per prolongar la cessió d'ús s'ha acabat allargant durant més de set anys fins la nova signatura. "L'hem cedit dotze anys i mig més perquè continuï", ha manifestat el bisbe, qui ha recordat, com el representant del Consell Comarcal i l'Alcaldessa de Tortosa, que es disposa de cinc anys per trobar una "seu definitiva" per a l'arxiu comarcal. Ara, la Generalitat aportarà 30.000 euros anuals durant els pròxims quatre anys per a les obres de restauració i millora. "El Departament de Cultura assumeix les obligacions del conveni original perquè aquest edifici estigui en ple ús i conservat dignament", ha recordat el bisbe. "Hem endreçat la situació", ha insistit, tot refermant "el gran esforç" i la "voluntat" del Bisbat posant l'edifici al "servei

de la ciutat” per a què la societat pugui “gaudir” d’un dels monuments més rellevants i més ben conservats de l’època renaixentista a Catalunya, així com de la resta del patrimoni artístic del qual el Bisbat n’és titular.

Cessament i nomenament

- El Sr Bisbe de la diòcesi, Mons. Enrique Benavent Vidal, el dia 11 de novembre de 2019, cessà el Rev. Miguel Gasulla Martí del càrrec de Capellà de l’hospital *Verge de la Cinta*, de Tortosa,
- El mateix dia El Sr. Bisbe nomenà Capellà de l’hospital *Verge de la Cinta*, de Tortosa, el Rev. José Ayllón Hidalgo, prevere de la “Germandat de Sacerdots Operaris Diocesans”

Crònica diocesana

Dues germanes de la Consolació celebren els vots perpetus. Casa Mare de les Germanes de Ntra. Sra. de la Consolació. Jesús-Tortosa.

El 10 de novembre, a la Casa Mare de les Germanes de Nostra Senyora de la Consolació a Tortosa, dues germanes van celebrar la seva professió perpetua: ANA BELÉN SORIANO DIONES, provinent d’Onda, a Castelló, i THAIS MOR PUIG, natural de Roquetes, província de Tarragona. En una eucaristia presidida pel bisbe de Tortosa, Enrique Benavent, les dues joves van professar el seu compromís. “*Atrètes per la força del teu Amor, reconèixer-te Senyor, Déu de la meva vida*”, aquestes paraules servien d’invitació a una celebració plena de gestos. Les assistents en remarquen “la bellesa i la senzillesa de cada detall”.

El desig que la Mare General, ANTONIA MUNUERA, va tenir per a cada una d'elles va ser: “*sigues fidel a la missió que se't confia*”. Amb aquesta exhortació les dues religioses han retornat a les seves comunitats, Villacañas i Saragossa.

Compartim l'entrevista amb la Thais Mor Puig, una de les que professaven, té 35 anys i és natural de Roquetes.

— **Com vas descobrir la teva vocació?**

— Va ser un camí de passes petites, de resistències, d'acompanyament i de deixar-me guiar. Tenia la sensació de que a la meua vida li faltava alguna cosa, i aquesta “cosa”, sols s'omplia amb els moments que dedicava a la parròquia, per mitjà dels grups de joves i nens. Em va costar acceptar que el meu futur podia estar dintre de la vida religiosa. Era “algo” que no estava de moda i difícil d'encaixar per a algunes persones. A pesar d'això, vaig seguir buscant, fins que després de moltes resistències vaig veure que aquest era el meu camí: “ven tot el que tinguis i segueix-me”. A partir d'aquest moment descobria a Déu en totes les coes i es així, com poc a poc, em vaig deixar portar pel seu estil de vida.

— **Per què la Consolació?**

— Les vaig conèixer per casualitat, perquè em van invitar a una oració, i poc a poc, es van convertir en un gran exemple de vida religiosa per a mi. Per mitjà d'elles vaig descobrir a persones plenes de vida, entrega i alegria. Veia que reflectien vitalitat i molt d'entusiasme. Sempre em feia la mateixa pregunta: “com seria la meua vida aquí dins?” Al final vaig decidir que volia aquest estil de vida per a mi, les vaig anar coneixent amb més profunditat i mai em van deixar d'entusiasmar. Era allí, en aquesta vida donada als demés sense reserves, sense importar el moment, on veia que la meua vida tenia sentit.

— **Com han sigut aquests anys de vida consagrada?**

— Es un temps que m'ha servit per afiançar més la vocació i discernir si aquest era el camí que volia i tenia que seguir. Uns anys en els que he fet experiència de vida comunitària, d'apostolat, d'oració, ... Un temps privilegiat que m'ha aju-

dat a enraigar-me com a dona consagrada, per a donar-me als demés, amb tot el que soc, fortaleses i debilitats.

- **Com aculls uns vots que son pera a sempre?**
- El primer de tot, els acullo des de l'agraïment, perquè una sempre se sent petita davant de Déu, que es el que ha elegit primer. També els acullo amb molta alegria. Es un dia i un temps de preparació que es viu amb molta intensitat, recordant els moments bons i els més complicats que m'han ajudat a enraigar la meva vocació. Moments necessaris per a poder pronunciar aquest sí per a sempre. Els acullo des del que soc, amb la meva veritat, la meva senzillesa i el meu desig profund d'entregar tota la meva vida als altres, per a ser reflex de Jesús i també de la nostra fundadora, Santa Maria Rosa Molas. *Germanes de Nostra Senyora. de la Consolació, Tortosa,*

Dos missioners de l'SCAM visiten l'Arxiprestat del Baix Ebre

Des del dissabte 2 de novembre fins al diumenge 10, els Missioners Combonians, P. Antoni Calvera i el P. Eugenio Yao, han visitat l'arxiprestat del Baix Ebre. El P. Calvera ha treballat cinc anys a Etiòpia i dotze a Sud Àfrica. Actualment coordina el Servei Conjunt d'Animació Missionera (SCAM) a Catalunya, Aragó, Llevant i Balears. El P. Eugenio Yao, és natural de Togo (Àfrica). Va estudiar teologia al Perú i va treballar com a missioner a Togo. Actualment està a Barcelona donant suport a l'animació missionera. Juntament amb els dos missioners va col·laborar la Gna. Teresiana, Teresa Romero, qui va estar molts anys a Angola i ara resideix a la Casa d'Espiritualitat Sant Enric d'Ossó de Jesús-Tortosa.

Cada quatre anys els missioners de l'SCAM visiten un dels set arxiprestats de la nostra diòcesi, amb l'objectiu d'animar i divulgar el missatge de l'Evangelí en el nostre propi ambient, donant testimoni de la seua vida d'anunciadors de la Paraula de Déu.

El primer dia, la Delegació de Missions va compartir amb els missioners, un sopar de germanor a casa d'un matrimoni de la Delegació de Missions. Tota la setmana es van allotjar a casa d'un altre

matrimoni de la Delegació i van visitar els col·legis concertats de Tortosa: Sagrada Família, Consolació i Teresianes, alguns centres públics de Primària i l'Institut Joaquim Bau. Van celebrar l'Eucaristia a diferents parròquies de l'arxiprestat i van fer-se presents a les respectives catequesis. També van visitar les religioses de la Casa d'Acollida i els convents de clausura de Santa Clara i Carmelites de Jesús. Des de Tortosa van desplaçar-se a altres llocs de l'arxiprestat com Roquetes, Aldover, Xerta, Paüls, etc. acompanyats sempre per algun membre de la Delegació.

Des de la Delegació de Missions volem manifestar el nostre agraïment als dos missioners de l'SCAM i a la missionera Teresiana, la seua tasca evangelitzadora, així com la col·laboració dels rectors de les parròquies de l'arxiprestat del Baix Ebre i dels mestres i professors dels centres educatius que han visitat. També agraïm i preguem per tot el treball en terres llunyanes que han fet i estan fent tots els nostres missioners diocesans, esmerçant la seua vida al servei del Senyor i de l'Església. *Delegació Diocesana de Missions*

Les relíquies de Santa Bernardette visiten la diòcesi de Tortosa

El Santuari de la Mare de Déu de Lourdes, ha promogut que les relíquies de Santa Bernardette puguin ser venerades a les diferents diòcesis. Des del dia 1 de setembre, fins el 13 de desembre, les relíquies passaran per 45 diòcesis d'Espanya. Coordinen aquests actes les hospitalitats diocesanes de la Mare de Déu de Lourdes i d'acord amb els bisbes de cada diòcesi, organitzen els actes amb aquest motiu.

Les relíquies de santa Bernardette van visitar la nostra diòcesi, els dies 29, 30 i 31 d'octubre. Tots els actes foren presidits pel Sr. Bisbe, Mons. Enrique Benavent, acompanyat pels membres de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes amb el seu president, Francisco Gisbert, i nombrosos fidels dels llocs que van visitar les relíquies.

El dia 29, a les 11'30 h. van arribar a l'església de *Santa Maria del Mar*, de Benicarló. A la tarda es van traslladar a Vinaròs. A les 16 h. van visitar la Residencia Hogar de Sant Sebastián. A les 18'30 h. van arribar a l'església arxiprestal. El dia 30, van ser traslladades al convent de les Carmelites de Jesús-Tortosa. A primera hora de

la tarda les relíquies estaven ja a la Catedral. El dia 31 van arribar al convent de Santa Clara, A continuació es van portar a l'església *Verge del Remei* de

Agraïm al Senyor aquests dies que les relíquies de santa Bernadette han visitat la nostra diòcesi i li demanem que augmenti en tots els diocesans l'amor a la Mare de Déu. *Maria Joana Querol Beltrán*

Recull de notícies
publicades al setmanari “Vida diocesana”
Novembre 2019

Adoració Nocturna.

El passat 28 de setembre, a la ermita de la Mare de Déu de la Pietat d'Uldecona, va tindre lloc una jornada d'espiritualitat de l'Adoració Nocturna Espanyola, oberta a tots els diocesans.

Va començar al matí amb la benvinguda als assistents, el rès de Laudes i la xerrada espiritual a càrrec del president del Consell de la ciutat de Barcelona, membre del consell nacional i delegat a Catalunya de l'ANE. Durant la xerrada hi havia varis sacerdots administrant el sagrament de la Penitència. A les 12h resarem l'Àngelus i seguidament la Santa Missa. Al finalitzar l'Eucaristia, Exposició del Santíssim, visita, adoració en silenci i benedicció final.

Al finalitzar els actes eucarístics vam compartir la taula i la bona convivència, resarem el Rosari i la pregària de vespres. Per cloure la jornada cantarem la Salve Regina a la Mare de Déu de la Pietat. Tot en un ambient de profunda pietat i germanor. Esperem que l'any vinent es pugui tornar a realitzar. *Mn. Ruben Garcia Molina*

Trobada a Montserrat.

Dissabte 5 d'octubre prop de 500 voluntaris i amics de les delegacions de Mans Unides amb seu a Catalunya, ens vàrem reunir a Montserrat per oferir a la Moreneta els 60 anys de treball de la nostra organització. Un gran dia de germanor i de refermar el nostre compromís amb els més pobres, en el que la nostra diòcesi va estar ben representada amb un nodrit grup. *Elena Tortajada*

Maries dels Sagaris.

El passat 4 de maig vam celebrar a la capella de la Verge de la Cinta la nostra festa anual. L'eucaristia fou presidida pel nostre Bisbe, D. Enrique, i concelebrada per Mn. Josep Mª Membrado. El Sr. Bisbe ens digué en l'homilia que aquest era un dia i un moment de gràcia per a celebrar i donar gràcies al Senyor, i compartir aquesta trobada i convivència. L'Associació és una obra eclesial d'espiritualitat i Apostolat Eucarístic.

Com a fi de curs, un any més visitem els Sagaris de les Parròquies de Flix, Ascó, Vinebre, Móra la Nova, Móra d'Ebre, Rasquera i Benifallet. Una experiència positiva treballar pel do rebut, donant gràcies a Déu, de qui prové tot. Que l'any vinent puguem repetir aquesta experiència.

El lema programat per aquest curs és "Si coneguérem el do de Déu" desenvoluparem el nostre treball amb il·lusió i esperança. *Mª Cinta Colomé Ferrando. U.N.E.R. Tortosa*

Un Día de Romería a la Mare de Déu de la Font de la Salut

Domingo 6 de octubre de 2019.

Sencillamente hemos cumplido un compromiso secular con nuestros antepasados, que junto a otros pueblos del *Baix Maestrat* durante el mes de octubre honran y veneran a la *Mare de Déu de la Font de la Salut*. Y nosotros lo cumplimos con amor jubiloso cada primer domingo de octubre.

Allí hemos puesto bajo su protección todas las alegrías y tristezas de nuestros paisanos. Honrado a la Virgen con el rezo del santo Rosario por la explanada del Ermitorio, adorado a Dios en la santa Misa, degustado les *coquetes rosarieras*, comido la *ollela benicarlanda* y las familias hemos disfrutado de este día campestre al sentirnos herederos de quienes nos precedieron. Un modo de sentirse agradecidos. Los músicos han ayudado a que la oración del pueblo se posara jubilosa a los pies de la Madre, *salus infirmorum*. Y los niños han satisfecho su deseo de tocar la campana del ermitorio desde el coro. Agradecemos el coraje de la Cofradía del Rosario, que van escribiendo páginas vivas en el Libro de la Vida de Benicarló. *Manuel Ferrer*

Jornada de Formació octubre.

En les accions per al tercer any de les “*Orientacions Pastorals per a créixer en la comunió diocesana*”, corresponents al present curs pastoral, podem llegir: “*Seria convenient continuar reflexionant sobre la implantació del diaconat permanent en la nostra diòcesi*”.

Dins d'aquesta reflexió, en les Jornades de Formació del Clergat del passat 21 d'octubre, el Rvd. Juan-Carlos Mateos González, Director del secretariat de la Comissió del Clergat de la CEE i secretari del Comitè Nacional pel Diaconat Permanent, va oferir dues xerrades en les quals va centrar perfectament i d'una manera molt clara què és y què no és el Diaconat Permanent, quin lloc ocupa en l'Església, quina es realment la seva missió, etc. Dons “*Confortats amb la gràcia sacramental, en comunió amb el Bisbe i el seu presbiteri, serveixen el Poble de Deu en el ministeri de la litúrgia, de la paraula i de la caritat*”

Creiem que van ser paraules molt aclaridores per als preveres i diaques que estàvem presents, que ens poden ajudar en el discerniment sobre la implantació del Diaconat Permanent a la nostra Diòcesi. *Mn. J.B. Jovaní, diaca permanent*

Tots som necessaris en la vida de l'Església.

L'església diocesana, igual que la universal o catòlica, està formada per les persones que volem seguir a Jesús amb la nostra vida. No són les nostres capacitats, ni les nostres habilitats les que ens permeten entrar a formar part de la gran família dels fills de Déu, sinó la crida que Jesús fa a tota persona humana. Per això, malgrat les nostres limitacions i defectes, tots som necessaris en la vida de l'Església.

Per aquest motiu el lema que aquest any ens presenta la campanya de Germanor diu: “Sense tu no hi ha present. Amb tu, hi ha futur”. Per recordar una altra vegada i amb intensitat que tots som necessaris en la vida de l'Església. Déu ha volgut necessitar de cadascun de nosaltres per continuar la seva obra de Salvació i per fer arribar així la vida i el missatge de l'Evangeli a tota criatura.

I amb la jornada de Germanor, que aquest any vam celebrar el 10 de novembre, i la campanya que l'acompanya es presenta l'oportunitat per recordar i animar a tots els qui formem part d'aquest poble

de Déu que peregrina en la diòcesi de Tortosa, que també nosaltres, tots i cadascú, som necessaris per seguir endavant amb el projecte de Jesús.

Són necessàries les nostres il·lusions, la nostra pregària, les nostres celebracions, el nostre testimoni, la nostra vida i també la nostra generositat. Generositat que es concreta en els pobres i necessitats que en les nostres parròquies i en les nostres Càritas saben on tenen sempre un lloc d'acollida. I generositat que avui es concreta també amb l'església diocesana i el seu sosteniment.

Sosteniment que es concreta en la vida dels sacerdots que atenen les parròquies i la vida diocesana, en els temples i salons parroquials on es desenvolupa la vida litúrgica, catequètica i caritativa de l'església, en l'atenció a tantes parròquies petites que tenen una profunda arrel històrica i que per diferents raons necessiten la solidaritat de les demés... i en tantes altres realitats que configuren la nostra església diocesana i que fan possible el seu present i futur.

“Sense tu no hi ha present. Amb tu, hi ha futur”. Que aquest lema ens porti a recordar el nostre compromís i responsabilitat el proper dia 10 i durant tot l'any. *Victor-Manuel Cardona Ecònom diocesà*

Càritas Diocesana.

Un any més, l'Església ens convida a créixer en la consciència que som Església. En l'apartat social, Càritas ha estat atenta a les necessitats de les persones que o bé viuen amb nosaltres o ens visiten passant cap a altres indrets geogràfics cercant noves oportunitats per viure dignament.

Al Bisbat de Tortosa, Càritas té seu en 34 poblacions. La dedicació i generositat de 581 voluntàries i voluntaris i la professionalitat de 16 tècnics i treballadors ens posen rostre. Les tasques d'aquests voluntaris les fan possibles un total de 1.540 donants i col·laboradors.

L'any 2018 es van desenvolupar al territori 21 projectes socials. Han estat 7.924 les persones beneficiades i 3.181 famílies ateses. Per sexe, el 52 per cent de les persones ateses eren dones i el 48 per cent, homes. Les despeses totals de Càritas al Bisbat de Tortosa han estat de 2.256.963 euros.

Càritas segueix sent necessària per a moltes persones. Necessitem ajuts de tota mena per superar mancances de tot tipus. Us neces-

sitem a tots. *Agustí Castell Maura. Director de Càritas Diocesana de Tortosa.*

Creix el número de quilòmetres que fan els sacerdots per atendre les parròquies sense capellà resident.

Amb la Catedral de Tortosa, el bisbat tortosí té 142 parròquies. D'aquestes, 95 es troben situades a la demarcació de Tarragona. Més de la meitat, un total de 53, han de ser servides per sacerdots desplaçats des d'una altra parròquia. A la demarcació de Castelló la proporció és similar. Hi ha 47 parròquies, de les quals 29 han de ser servides des d'una altra parròquia. L'any passat, els capellans van fer 235.398 quilòmetres per atendre les parròquies que no tenen sacerdot resident.

Prop de 190 persones fan ús dels serveis que ofereix la Residència Diocesana d'Ancians "Sant Miquel Arcàngel"

Els esforços per una assistència de qualitat en unes instal·lacions modernes i funcionals i amb una atenció centrada en la persona han donat com a fruit el fet que prop de 190 persones es beneficien dels serveis que ofereix la nostra residència diocesana d'ancians.

En els darrers mesos, una mitjana de 120 persones fan ús del servei residencial i unes 50 utilitzen el Centre de Dia. Aquesta obra del Bisbat de Tortosa segueix en la línia d'atendre a les persones que sol·liciten fer ús dels seus serveis d'una manera personalitzada, adaptant-nos a les seves necessitats i a les seves realitats.

També en el darrer any, 2018, per mitjà del projecte social de la Residència "Compartim taula", hem donat a menjar a 2066 persones per diferents necessitats socials. Des de la residència mostrem la nostra satisfacció per continuar amb aquesta realitat, fruit del treball i dedicació de tantes persones i professionals que ens han precedit en aquests 140 anys d'història de la nostra Casa. *Residència Diocesana d'Ancians "Sant Miquel Arcàngel"*

72 sacerdots en actiu i 141 parròquies. La diòcesi de Tortosa té 275.656 habitants. La major part, 194.940, a la demarcació de Tarra-

gona. Els 80.716 restants es troben a la demarcació de Castelló. En total, el territori diocesà abasta una extensió de 6.450 quilòmetres quadrats. Any rere any, el bisbat de Tortosa treballa per garantir una bona atenció a tots els fidels tot i dificultats com la gran extensió del territori i el fet que algunes parròquies no poden tenir capellà resident.

La diòcesi de Tortosa compta en l'actualitat amb 96 sacerdots, dels quals 72 estan en actiu i 24 són emèrits. Actualment, al territori del bisbat a la demarcació de Tarragona hi ha 61 sacerdots. A la demarcació de Castelló n'hi ha 24. Es manté estable el número de sacerdots residents fora de la diòcesi. En són 11.

La col·lecta del Dia de Germanor

Els donatius aconseguits en la col·lecta de Germanor de l'any passat a la diòcesi de Tortosa van assolir la quantitat de 34.667,99 euros. La major part d'aquest import correspon a la col·lecta de Germanor, que va recollir 28.250,24 euros. Els 6.417,75 euros restants van arribar per la via de les quotes dels subscriptors.

Sant Pare

“Encuentro por la paz”

*Mensaje del Santo Padre Francisco
en su viaje a Tailandia y Japón
24 de noviembre de 2019*

«Por mis hermanos y compañeros, voy a decir: *La paz contigo*» (Sal 122,8).

Dios de misericordia y Señor de la historia, a ti elevamos nuestros ojos desde este lugar, encrucijada de muerte y vida, de derrota y renacimiento, de sufrimiento y piedad.

Aquí, de tantos hombres y mujeres, de sus sueños y esperanzas, en medio de un resplandor de relámpago y fuego, no ha quedado más que sombra y silencio. En apenas un instante, todo fue devorado por un agujero negro de destrucción y muerte. Desde ese abismo de silencio, todavía hoy se sigue escuchando fuerte el grito de los que ya no están. Venían de diferentes lugares, tenían nombres distintos, algunos de ellos hablaban lenguas diversas. Todos quedaron unidos por un mismo destino, en una hora tremenda que marcó para siempre, no sólo la historia de este país sino el rostro de la humanidad.

Hago memoria aquí de todas las víctimas, me inclino ante la fuerza y la dignidad de aquellos que, habiendo sobrevivido a esos primeros momentos, han soportado en sus cuerpos durante muchos años los sufrimientos más agudos y, en sus mentes, los gérmenes de la muerte que seguían consumiendo su energía vital.

He sentido el deber de venir a este lugar como peregrino de paz, para permanecer en oración, recordando a las víctimas inocentes de tanta violencia y llevando también en el corazón las súplicas y an-

helos de los hombres y mujeres de nuestro tiempo, especialmente de los jóvenes, que desean la paz, trabajan por la paz, se sacrifican por la paz. He venido a este lugar lleno de memoria y de futuro trayendo el grito de los pobres, que son siempre las víctimas más indefensas del odio y de los conflictos.

Quisiera humildemente ser la voz de aquellos cuya voz no es escuchada, y que miran con inquietud y angustia las crecientes tensiones que atraviesan nuestro tiempo, las inaceptables desigualdades e injusticias que amenazan la convivencia humana, la grave incapacidad de cuidar nuestra casa común, el recurso continuo y espasmódico de las armas, como si estas pudieran garantizar un futuro de paz.

Con convicción, deseo reiterar que el uso de la energía atómica con fines de guerra es hoy más que nunca un crimen, no sólo contra el hombre y su dignidad sino contra toda posibilidad de futuro en nuestra casa común. El uso de energía atómica con fines de guerra es inmoral, como asimismo es inmoral la posesión de las armas atómicas, como ya lo dije hace dos años. Seremos juzgados por esto. Las nuevas generaciones se levantarán como jueces de nuestra derrota si hemos hablado de la paz, pero no la hemos realizado con nuestras acciones entre los pueblos de la tierra. ¿Cómo podemos hablar de paz mientras construimos nuevas y formidables armas de guerra? ¿Cómo podemos hablar de paz mientras justificamos determinadas acciones espurias con discursos de discriminación y de odio?

Estoy convencido de que la paz no es más que un “sonido de palabras” si no se funda en la verdad, si no se construye de acuerdo con la justicia, si no está vivificada y completada por la caridad, y si no se realiza en la libertad (cf. S. Juan XXIII, Carta enc. *Pacem in terris*, 37).

La construcción de la paz en la verdad y en la justicia significa reconocer que «son muchas y muy grandes las diferencias entre los hombres en ciencia, virtud, inteligencia y bienes materiales» (*ibíd.*, 87), lo cual jamás puede justificar el propósito de imponer a los demás los propios intereses particulares. Por el contrario, todo esto constituye una fuente de mayor responsabilidad y respeto. Asimismo, las comunidades políticas, que legítimamente pueden diferir entre sí en términos de cultura o desarrollo económico, están llamadas a comprometerse a trabajar «por el progreso común», por el bien de todos (*ibíd.*, 88).

De hecho, si realmente queremos construir una sociedad más justa y segura, debemos dejar que las armas caigan de nuestras manos:

«No es posible amar con armas ofensivas en las manos» (S. Pablo VI, *Discurso a las Naciones Unidas*, 4 octubre 1965, 10). Cuando nos entregamos a la lógica de las armas y nos alejamos del ejercicio del diálogo, nos olvidamos trágicamente de que las armas, antes incluso de causar víctimas y ruinas, tienen la capacidad de provocar pesadillas, «exigen enormes gastos, detienen los proyectos de solidaridad y de trabajo útil, alteran la psicología de los pueblos» (*ibíd.*). ¿Cómo podemos proponer la paz si frecuentamos la intimidación bélica nuclear como recurso legítimo para la resolución de los conflictos? Que este abismo de dolor evoque los límites que jamás se pueden atravesar. La verdadera paz sólo puede ser una paz desarmada. Además, «la paz no es la mera ausencia de la guerra [...]; sino un perpetuo quehacer» (Conc. Vat. II, Const. past. *Gaudium et spes*, 78). Es fruto de la justicia, del desarrollo, de la solidaridad, del cuidado de nuestra casa común y de la promoción del bien común, aprendiendo de las enseñanzas de la historia.

Recordar, caminar juntos, proteger. Estos son tres imperativos morales que, precisamente aquí en Hiroshima, adquieren un significado aún más fuerte y universal, y tienen la capacidad de abrir un camino de paz. Por lo tanto, no podemos permitir que las actuales y nuevas generaciones pierdan la memoria de lo acontecido, esa memoria que es garante y estímulo para construir un futuro más justo y más fraterno; un recuerdo expansivo capaz de despertar las conciencias de todos los hombres y mujeres, especialmente de aquellos que hoy desempeñan un papel especial en el destino de las naciones; una memoria viva que nos ayude a decir de generación en generación: ¡nunca más!

Precisamente por esto estamos llamados a caminar juntos, con una mirada de comprensión y de perdón, abriendo el horizonte a la esperanza y trayendo un rayo de luz en medio de las numerosas nubes que hoy ensombrecen el cielo. Abrámonos a la esperanza, convirtiéndonos en instrumentos de reconciliación y de paz. Esto será siempre posible si somos capaces de protegernos y sabernos hermanados en un destino común. Nuestro mundo, interconectado no sólo por la globalización sino desde siempre por una tierra común, reclama más que en otras épocas la postergación de intereses exclusivos de determinados grupos o sectores, para alcanzar la grandeza de aquellos que luchan corresponsablemente para garantizar un futuro común.

En una sola súplica abierta a Dios y a todos los hombres y mujeres de buena voluntad, en nombre de todas las víctimas de los bombardeos y experimentos atómicos, y de todos los conflictos, desde el corazón elevemos conjuntamente un grito: ¡Nunca más la guerra, nunca más el rugido de las armas, nunca más tanto sufrimiento! Que venga la paz en nuestros días, en este mundo nuestro. Dios, tú nos lo has prometido: «La misericordia y la fidelidad se encuentran, la justicia y la paz se besan; la fidelidad brota de la tierra, y la justicia mira desde el cielo» (Sal 84,11-12).

Ven, Señor, que es tarde y donde sobreabundó la destrucción que hoy también pueda hoy sobreabundar la esperanza de que es posible escribir y realizar una historia diferente. ¡Ven, Señor, Príncipe de la paz, haznos instrumentos y ecos de tu paz!

«*Por mis hermanos y compañeros, voy a decir: La paz contigo*» (Sal 122,8).

Els resultats de l'estudi abans esmentat serviran, així mateix, per determinar l'estat de l'edifici en el moment de la cessió i com a referència per a l'anàlisi de l'estat de l'edifici transcorregut el període de vigència d'aquest conveni.

Conferència Episcopal Espanyola

Nota y rueda de prensa final de la Asamblea Plenaria de noviembre 2019

Los obispos españoles han celebrado Asamblea Plenaria del 18 al 22 de noviembre de 2019. El viernes 22, el secretario general de la Conferencia Episcopal Española, Mons. Luis Argüello, y el vicesecretario para asuntos económicos, Fernando Giménez Barriocanal, informan en rueda de prensa sobre los trabajos de la misma.

El presidente de la CEE, cardenal Ricardo Blázquez, inauguraba la Asamblea el lunes 18 de noviembre. En su discurso reclamó el “espíritu” de la Transición y la vigencia de una Constitución “de todos y para todos”. “Fue una meta –recordó– alcanzada por todos; y lo gozosamente conseguido fue origen y guía para un camino abierto. Sería preocupante desconocer y minusvalorar este hito fundamental de nuestra historia contemporánea”. Señaló que la Constitución “está abierta a posibles reformas para las cuales la misma Constitución ha indicado el procedimiento. El éxito de la Transición con el fruto de la Constitución fue motivo de serenidad que no puede ser cuestionado rompiendo el acuerdo con el que fue aprobado. En esta cuestión el todo es cualitativamente distinto de la suma de las partes”. Y finalizó, “la concordia de todos dentro de las legítimas diversidades es un bien inestimable. Que la tentación del caos no prevalezca nunca sobre la unidad asegurada por la Constitución”.

Después, en nombre del Nuncio Apostólico, tomó la palabra el encargado de Negocios de nunciatura, Mons. Michael F. Crotty.

Han participado en la Asamblea todos los obispos miembros, excepto el obispo de Cartagena, Mons. José Manuel Lorca. Son nuevos miembros de la Plenaria los obispos auxiliares de Bilbao, Mons. Joseba Segura, y de Cartagena, Mons. Sebastián Chico, además del arzobispo de Tarragona, Mons. Joan Planellas. Han quedado adscritos, respectivamente, a las Comisiones Episcopales de Misiones,

Seminarios y Universidades y a la Subcomisión Episcopal de Universidades.

Las diócesis de Astorga y Zamora han estado representadas por sus administradores diocesanos, José Luis Castro Pérez y José Francisco Matías Sampedro, respectivamente. Ambas sedes están vacantes tras el fallecimiento de sus obispos, Mons. Juan Antonio Menéndez y Mons. Gregorio Martínez Sacristán. Para ellos, y los otros dos fallecidos desde la Plenaria de abril, cardenal José Manuel Estepa y Mons. Ignacio Noguer, se ha tenido un recuerdo especial.

La concelebración eucarística tenía lugar el miércoles 20 de noviembre a las 12.45 h. presidida por el obispo de León, Mons. Julián López Martín, que celebra sus bodas de plata episcopales.

Nuevo presidente de la Comisión Episcopal de Migraciones

La Plenaria ha elegido a Mons. Luis Quinteiro como nuevo presidente de la Comisión Episcopal de Migraciones, quien ya había asumido estas funciones provisionalmente tras el fallecimiento de Mons. Juan Antonio Menéndez, al ser el miembro más antiguo de la citada Comisión por ordenación episcopal.

Proyecto de reforma de la CEE

La Santa Sede, en relación con los estatutos aprobados por la anterior Asamblea Plenaria, ha solicitado la incorporación a estos estatutos del elenco de las Comisiones en que se trabajará dentro de la Conferencia Episcopal. En este sentido, la Asamblea Plenaria ha aprobado la siguiente distribución de comisiones:

TRANSMISIÓN DE LA FE

1. Comisión Episcopal para la Doctrina de la Fe
2. Comisión Episcopal para la Evangelización, Catequesis y Catecumenado
3. Comisión Episcopal de para la Educación y Cultura
4. Comisión Episcopal para las Misiones y Cooperación con las Iglesias
5. Comisión Episcopal para las Comunicaciones Sociales

CELEBRACIÓN DEL MISTERIO CRISTIANO

6. Comisión Episcopal para la Liturgia

SERVICIO DE LA CARIDAD

7. Comisión Episcopal para la Pastoral Social y Promoción Humana

AGENTES PASTORALES

8. Comisión Episcopal para el Clero y Seminarios
9. Comisión Episcopal para la Vida Consagrada
10. Comisión Episcopal para los Laicos, Familia y vida

OTROS ORGANISMOS

- Consejo Episcopal de Asuntos Jurídicos.
- Consejo Episcopal de Economía

Se culmina así un año de trabajo conjunto con los directores de los secretariados de las distintas comisiones episcopales. Las comisiones previstas en los estatutos realizarán ahora un trabajo de descripción de los departamentos en que se articularán esas Comisiones. El nuevo organigrama es parte del proceso de reforma que se está llevando a cabo en la CEE desde que la Plenaria de abril de 2016 acordó revisar su funcionamiento para adecuar el trabajo y misión de la CEE a las circunstancias actuales. Entrará en vigor en la próxima Asamblea Plenaria.

Además, se ha iniciado el diálogo sobre las líneas pastorales de la Conferencia Episcopal para el quinquenio 2021-2025.

Protección de menores y de las personas vulnerables

También se ha llevado a la Plenaria el borrador del texto sobre la protección de los menores y de las personas vulnerables, redactado por la Comisión para la protección de menores y la Junta Episcopal de Asuntos Jurídicos.

La Santa Sede ha solicitado a la CEE la inclusión en este texto de las aportaciones que va a realizar el Vademecum elaborado por la Santa Sede y que podría hacerse público próximamente.

Propuestas de la Subcomisión de Familia y Defensa de la Vida

Mons. Mario Iceta, presidente de la Subcomisión Episcopal para la Familia y Defensa de la Vida, ha presentado a la Plenaria dos documentos. En primer lugar el titulado “Acoger, proteger y acompañar en la etapa final de esta vida”, que ha sido finalmente aprobado.

El texto refleja cómo el debate actual sobre la eutanasia y el suicidio asistido no es planteado como una cuestión médica sino más bien ideológica, desde una determinada visión antropológica. Este planteamiento olvida que la dignidad de la persona radica en el hecho de ser humano, con independencia de cualquier otra circunstancia, incluida la salud, la edad o la capacidad mental o física. El documento postula una ética del cuidado de los enfermos y una atención a sus necesidades físicas, psíquicas, espirituales, familiares y sociales y afirma la esperanza cristiana de la vida más allá de la muerte.

En otro orden de cosas, también la Subcomisión Episcopal para la Familia y Defensa de la Vida ha presentado el *Itinerario de formación para los novios* que se preparan para recibir el sacramento del Matrimonio.

Documentos de Liturgia

Se han aprobado los tres documentos que ha presentado la Comisión Episcopal de Liturgia: la edición renovada del Ritual del Bautismo; los textos litúrgicos de san Pablo VI en castellano, catalán, euskera y gallego, y los textos litúrgicos en lengua catalana del Misal Romano en su 3ª Edición Enmendada.

Semanas Sociales y Congreso de Laicos 2020

Dentro del capítulo dedicado a las Comisiones Episcopales, el director de la Comisión Episcopal de Apostolado Seglar, Luis Manuel Romero, se ha centrado en los preparativos del Congreso de Laicos “Pueblo de Dios en Salida” que tendrá lugar en Madrid del 14 al 16 de febrero de 2020. Hasta mediados de noviembre se han recibido las aportaciones de las diócesis y asociaciones y movimientos laicales. Ahora toca, con todas ellas, redactar el Instrumentum Labo-

ris que será la base de este Congreso nacional, planteado para 2.000 personas en representación de las diócesis y realidades laicales. Con todo este trabajo previo se cumple el objetivo de que este Congreso sea, más que un evento, un proceso de trabajo sinodal para impulsar una Iglesia en salida.

Mons. Abilio Martínez Varea, miembro de la Comisión Episcopal de Pastoral Social, ha intervenido para hablar del proyecto de revitalización de las Semanas Sociales, una institución dedicada a la difusión de la Doctrina Social de la Iglesia, especialmente en cuestiones como el desempleo o la vida cultural y política. Se ha puesto en marcha un grupo de trabajo que se está encargando de organizar una semana social de ámbito nacional en octubre de 2020, que tendrá como tema “La regeneración de la vida pública. Una llamada al bien común y a la participación”.

Desde la misma Comisión han intervenido el presidente y la secretaria de Cáritas española para presentar el Informe FOESSA, instrumento de gran ayuda para conocer la realidad social de la que la Iglesia participa y los desafíos evangelizadores y sociales que esta situación presenta.

El resto de presidentes de las Comisiones Episcopales también han tenido la oportunidad de informar sobre sus actividades y sobre el cumplimiento del Plan Pastoral, en lo que le corresponde a cada una.

Asociaciones nacionales

Con respecto al tema de asociaciones nacionales, se ha aprobado el proyecto de modificación de estatutos de la Asociación privada de fieles “Guías y Scouts de Europa”. Además de la petición de erección y aprobación de estatutos de las Fundaciones Educativas “Javerianas” y “Divino maestro”.

Asuntos económicos

Como es habitual en la Plenaria de noviembre, se han aprobado los balances y liquidación presupuestaria del año 2018, los criterios de constitución y distribución del Fondo Común Interdiocesano y los presupuestos de la CEE y de los organismos que de ella dependen para el año 2020.

**El Dr. Joan Torra i Bitlloch,
nou degà de la Facultat de Teologia de Catalunya**

*Diplomat en Teologia i en Ciències Patrístiques,
i llicenciat en Teologia, la seva tesi doctoral
la va dedicar a «La sacramentalitat de la Pasqua
en les cartes 54 i 55 de sant Agustí»*

Barcelona, 5 de novembre de 2019. El Dr. Joan Torra i Bitlloch és el nou degà de la Facultat de Teologia de Catalunya (FTC). Substitueix en el càrrec al Dr. Joan Planellas i Barnosell, que el passat 4 de maig va ser nomenat arquebisbe metropolità de Tarragona. El cardenal Joan Josep Omella, Gran Canceller de l'Ateneu Universitari Sant Pacià (AUSP) –on està integrada la FTC, juntament amb la Facultat de Filosofia de Catalunya i la Facultat Antoni Gaudí–, ha fet públic avui el nomenament.

El Dr. Joan Torra (Manresa, 1954) és prevere de la diòcesi de Vic des de 1982, de la qual n'ha estat vicari episcopal. Diplomat en Teologia i Ciències Patrístiques a l'Institutum Patristicum Augustinianum, de la Pontificia Universitat Lateranense de Roma (1990), l'any 1987 es va llicenciar en Teologia per la FTC, en l'especialitat de Sistemàtica. En aquesta mateixa Facultat va defensar, el 2017, la seva tesi doctoral en Teologia dogmàtica, amb el títol: «La sacramentalitat de la Pasqua en les cartes 54 i 55 de sant Agustí».

Des del curs 1999-2000, el Dr. Joan Torra és professor de Patrologia a la FTC, en els cursos institucionals i en el Segon cicle, en l'especialitat de Litúrgia de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona (ISLB). També és professor de Patrologia, Litúrgia i Sagraments a l'Institut Superior de Ciències Religioses de Vic, d'on ha estat director (2004-2008) i a l'ISCREB.

Com a patròleg reconegut, ha participat en congressos i simposis, sovint amb l'aportació de ponències, i ha publicat un bon nombre d'articles en revistes especialitzades. A nivell acadèmic, el Dr. Joan Torra també ha dirigit moltes tesines i treballs d'especialització de teologia dogmàtica i litúrgia.

En rebre el nomenament, el Dr. Joan Torra ha agraït la tasca del seu predecessor, el Dr. Joan Planellas, “que ha deixat el llistó molt alt”; i ha apuntat que l’objectiu d’ara “ha de ser mirar de continuar el bon ritme que de fa temps porta la Facultat, una feina que ha de ser feta de conjunt, amb els consells, sinodalment, amb tothom”. També ha tingut paraules d’agraïment pels anys d’estudiant i de professor en una Facultat que li ha facilitat mantenir-se al corrent, continuar formant-se i obrir horitzons de manera contínua. “Em fa molt respecte el compromís de ser degà i miraré d’aprendre’n –ha afegit–; al cap i a la fi, penso que es tracta d’ajudar a què tots puguem fer el que correspon a la Facultat i ens trobem còmodes en l’objectiu de ser un lloc de pensament i d’ensenyament de la “teologia” de cara a tenir permanentment a punt aquesta “paraula de Déu i sobre Déu” que sigui significativa per a la vida de les persones del nostre món d’avui, en el nostre context”. “Aquesta ha de ser la missió de la Facultat de Teologia, el que se n’espera, el que li confia l’Església de casa nostra”, ha conclòs el nou degà de la FTC.

“La catequesi serà una excusa per fer una gran renovació parroquial”

El Seminari de Vic ha acollit del 15 al 17 de novembre un espai de formació per generar preguntes entorn del nou itinerari d’iniciació cristiana que proposa el Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes Balears (SIC). Prop de dos-cents vuitanta catequistes, formadors, responsables i delegats de catequesi han participat aquest cap de setmana en les dotzenes Jornades de Formació per a Catequistes que s’han celebrat a Vic. Els assistents són agents actius en comunitats cristianes d’arreu del territori. En concret, s’hi ha sumat provinents de tretze diòcesis: Barcelona, Terrassa, Sant Feliu de Llobregat, Girona, Vic, Lleida, Solsona, Urgell, Tarragona, Tortosa, Mallorca, Menorca i també València.

“La catequesi ha de ser un impuls per la renovació parroquial”, ha explicat Joan Àguila, el director del SIC, en la benvinguda a les jornades. La nova proposta neix d’una constatació: “És la vida de la mateixa parròquia el que hi ha en joc: una parròquia que no educa en la fe en molt pocs anys està condemnada a desaparèixer”. Per això

considera que es busca una transformació de fons: “La catequesi serà una excusa per fer una gran renovació parroquial”.

El bisbe Antoni Vadell ha insistit, al seu torn, en la importància de comprendre “el criteri” del que consideren “una proposta de màxims”. Després, caldrà que els catequistes responguin les preguntes que genera el nou mètode amb cada delegació diocesana. “La prudència moltes vegades camufla la por”, ha dit Vadell sobre les resistències al canvi. “Tenim por a sortir, a atrevir-nos a oferir la vida de Jesucrist. Ho hem de descobrir i tastar, per poder-ho abraçar”, ha defensat. En aquest sentit ha demanat als catequistes “confiar en els pares que s’interessen per la vida dels seus fills”, entenent sobretot que “això no és el teu negoci ni el meu, és la proposta del Senyor”.

El bisbe responsable de la catequesi a Catalunya i les Illes Balears ha explicat que sovint “aquests nous projectes els comencen les parròquies atrevides”. Des del SIC contempen també que les parròquies adoptin el nou model d’una manera gradual, adaptant-se a les necessitats de cada comunitat. “La gradualitat també és una pedagogia”, ha defensat. Però ha subratllat també la necessitat de començar pel desvetllament en la fe, que consideren “essencial”.

El bisbe de Vic, Romà Casanova, va parlar també d’anar a allò més essencial. Romà va descriure el servei de catequesi com “un arbre d’arrels profundes”. I va demanar atendre l’essència que l’alimenta. També va demanar als catequistes tenir la capacitat de desplegar les seves branques, en el sentit de restar oberts a la novetat i d’acollir les persones que s’apropen a la parròquia.

El nou mètode catequètic del SIC en deu respostes

Després d’un treball d’anàlisi i reflexió, el SIC ofereix una resposta a les demandes dels catequistes, desgranada en deu aspectes concrets: una proposta inicial de desvetllament en la fe; conjugar la catequesi amb la missa dominical; endarrerir el sagrament de la comunió i passar de dos a tres cursos la formació prèvia; implicar els pares en clau de catequesi familiar; fer pedagogia d’iniciació en el si de la mateixa l’eucaristia; generar espais de gran grup i treballar en equip; treballar l’atenció individualitzada a través d’un diari espiritual (quadern de vida); cridar a pares i joves a participar com a agents de catequesi; oferir una trobada festiva entorn la taula als pares, amb col·laboració d’altres membres de la comunitat cristiana.

Col·laboració amb el CPL i Edebé

El nou mètode s'acompanyarà també de nous materials catequètics. “Ens deïeu que el material no funciona, que no l'entenen i hem agafat el toro per les banyes”, ha explicat Joan Àguila. Seran suports creats amb criteris d'innovació pedagògica. El SIC ha fet l'encàrrec l'editorial Edebé i els nous materials estaran disponibles per primavera. Una comissió de treball mixta, amb representats del SIC i d'Edebé, n'està fent el seguiment: l'editorial dels salesians hi posaran l'experiència pedagògica i de disseny i el SIC, l'orientació catequètica.

E SIC ha demanat també la col·laboració del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona (CPL). En aquest cas, per reforçar la participació a l'eucaristia com a part de la proposta catequètica.

Deu tallers especialitzats

Els tallers de dissabte a la tarda han servit per desgranar alguns dels aspectes clau de la nova metodologia. Els han impartit Glòria Díaz, membre de l'equip de redacció dels materials d'Edebé; Santi Collell, delegat de catequesi del bisbat de Terrassa i rector de la parròquia de Sant Esteve de La Garriga; Jaume Martorell, pare de família, psicòleg i vicedelegat diocesà de catequesi de Mallorca; Esperanza Buendía, de Mallorca, especialista en acompanyament i atenció individualitzada; Imma Farré, catequista de Mollerussa; Alberto Para, delegat episcopal de catequesi de Barcelona, la monja teresiana Neus Artacho; Simó Gras, rector de la parròquia de Montblanc; el vicari episcopal del bisbat de Barcelona Enric Termes, i la psicopedagoga Eva Carreras.

L'experiència d'oferir acompanyament els adults: el mètode Margarita

En el marc de les jornades, Margarita Clariana, parròquia del Sant Esperit de la Catedral de Terrassa, ha ofert el seu testimoni com a catequista. Va començar quan la filla tenia edat de catequesi i això la va ajudar a integrar-se a la parròquia. Però l'acompanyament

espiritual amb el rector, Emili Marlès, va ser el que la va ajudar a sentir-se més a prop de Jesús.

Fruit d'aquesta experiència de conversió, ofereix avui un recurs per als adults de la parròquia. A partir d'una relació d'amistat, Clària convida als adults a participar en grups de formació i pregària reintegrar-se a la parròquia. Ho viu amb molta humilitat; però el seu mètode ha tingut èxit. Amb el seu acompanyament, diverses persones adultes han celebrat els sagraments del baptisme, la comunió i la confirmació. I han descobert que la fe és "una relació íntima amb el Crist viu".

Emili Marlès, vicedegà de la Facultat de Teologia de Catalunya, ha presentat en el marc de les jornades un anàlisi per explicar els passos que ajuden una persona a trobar Jesús i esdevenir-ne deïxeble. És el que anomena 'El mètode Margarita d'evangelització'. També ha presentat, en la seva ponència, la pastoral dels cercles de seguiment de Jesús. Marlès ha donat pistes per interpretar on es troba cadascuna de les persones que passen en un moment o altre per la parròquia i com ajudar-les a seguir Jesús de més a prop.

Perfil dels catequistes

A Catalunya i les Illes Balears es calcula que mig miler de persones dediquen voluntàriament una part del seu temps a transmetre la fe als infants i joves. El gruix d'aquest col·lectiu són persones laiques –la immensa majoria, dones–, tot i que preveres i religiosos també exerceixen d'agents de catequesi.

La catequesi té lloc en espais parroquials i en diversos formats. Fins ara el format més habitual ha estat –i és encara ara– el d'una sessió setmanal, d'una hora, en petit grup i amb un treball autònom per part dels agents de catequesi. El nou projecte del SIC vol fomentar pràctiques innovadores en tots els nivells: des de les estratègies d'acollida dels infants i les famílies, passant pels recursos catequètics utilitzats, així com l'ús dels locals parroquials, el moment de la setmana escollit per a les sessions o la configuració de nous equips de treball cooperatiu.

Aquest conjunt de propostes busquen millorar un servei eclesial de primera necessitat i requereixen un canvi de mentalitat i una major diversitat generacional. Es busca, en part, que els perfils més

grans puguin treballar en equip amb gent més jove, i sumar així l'expertesa dels uns i el dinamisme dels altres.

La missió del SIC i la capil·laritat en el territori

El servei de la catequesi és un puntal bàsic en la formació i l'acompanyament de la vida cristiana, tant per a infants i joves com per a adults que s'apropen per primera vegada als sagraments. En aquesta línia, el SIC s'encarrega de formar els agents de catequesi per garantir la qualitat del servei. Les darreres jornades de formació interdiocesanes s'han dedicat al desvetllament de la fe (Figueres, 2018), l'art de l'acompanyament (Lleida, 2017) i la transmissió de la fe (Caldes de Montbui, 2016).

Com a estructura interdiocesana, treballa també per dotar d'unitat pastoral l'Església catalana. En aquest sentit, compta amb el potencial d'una xarxa amb presència arreu del territori. Aquesta capil·laritat té molt de valor a l'hora de transmetre i de compartir la fe.

El 1971 els bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense van apostar per la creació d'un organisme interdiocesà per coordinar l'acció pastoral entre les diòcesis de parla catalana. Així va néixer el SIC, que aviat farà cinquanta anys que integra i cohesiona el treball catequètic que es desenvolupa a les diòcesis de Barcelona, Tarragona, Sant Feliu de Llobregat, Terrassa, Vic, Girona, Solsona, Tortosa, Lleida, Urgell, Mallorca i Menorca.

Càritas Catalunya presenta l'Informe “sobre exclusió i desenvolupament social a Catalunya 2018” amb una sessió al Col·legi d'Economistes de Catalunya

Dimecres 20 de novembre, al Col·legi d'Economistes de Catalunya, a Barcelona, Càritas Catalunya va organitzar l'acte de presentació de l'Informe sobre exclusió i desenvolupament social a Catalunya, elaborat a mitjans de 2018 per la Fundació FOESSA, realitzat a partir de 13.000 visites presencials a domicili d'arreu de Catalunya. Per mitjà de 35 indicadors, l'informe radiografia les situacions d'exclusió social que avui pateixen moltes persones i famílies que viuen a Catalunya.

A l'acte hi va intervenir el Dr. Anton Gasol, degà del Col·legi d'Economistes de Catalunya; Francesc Roig, president de Càritas Catalunya; Francina Alsina, presidenta de la Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya; Raúl Flores, cap de l'equip d'Estudis de Càritas Española i secretari tècnic de la Fundación FOESSA i Josep Maymí i Míriam Feu, representants de la Comissió d'Acció Social de Càritas Catalunya.

El Dr. Gasol va donar la benvinguda als assistents, va presentar els ponents, va felicitar l'existència de Càritas i els Informes, es va congratular de ser una entitat amb cor de Càritas i va agrair la participació de tothom.

Per part seva, Francina Alsina va expressar que l'Informe FOESSA és una referència pel propi sector, amb dades serioses i rigoroses, i un exemple clar de la importància de disposar de dades. Així mateix, va assegurar que les xifres ajuden a dimensionar determinats fenòmens, permeten fer incidència i influir en les administracions, ajuden les entitats a ser més eficients i eficaces i a fer prediccions i avançar-se als problemes. Finalment, va encoratjar Càritas a continuar fent aquesta feina minuciosa i acurada.

A continuació, Francesc Roig va agrair als presents l'assistència, va dir que l'Informe FOESSA tracta d'una realitat de la qual molts en parlem, però de la qual defugim perquè la pobresa és incòmoda i fa nosa. Va recordar que Càritas manté el compromís social i la voluntat de ser allí on calgui i que té la finalitat de sensibilitzar la societat que ens envolta i denunciar les situacions d'injustícia. Va recordar també el lema de la 3a Jornada Mundial dels Pobres, "L'esperança dels pobres no es veurà defraudada" (SI 9,19) i va expressar que no podem oblidar els qui realment ens necessiten i que tenim el compromís de donar-los el que la vida ens ha donat. Finalment, va anunciar que aquest Informe serà presentat el proper mes de desembre en la I Escola de tardor de Càritas Catalunya i va desitjar que també tingui repercussió en l'ampli semicercle del Parlament de Catalunya.

Seguidament, Raúl Flores, cap de l'Equip d'Estudis de Càritas Española i secretari tècnic de la Fundación FOESSA, va compartir el vídeo "La realidad que es", en el qual se'ns convida a treure'ns les ulleres, descobrir la realitat de totes les persones i veure el risc que tenim com a societat i fer-nos responsables d'aquesta realitat. I és que les persones en situació de pobresa senten que la política els dona l'esquena i voten menys perquè no se senten representades; el

80% de la població no participa en cap associació; en dos anys, el lloguer ha pujat al voltant d'un 30%; dos milions de persones viuen amb la incertesa de quedar-se sense casa; una dona ha de treballar 1,5 hores més cada dia per guanyar el mateix que un home (si la dona és immigrant, dues hores); les persones immigrants aporten el 10% de la seguretat social; avui quatre avis cuiden un net, demà un net cuidarà quatre avis; 1 de cada 3 llars necessita ajudes per criança, edat avançada, dependència o malaltia; 1 de cada 3 contractes temporals dura menys de set dies...

Raúl Flores va dir que l'Informe FOESSA alerta del risc de la desvinculació social com a país, va posar en context els anteriors informes i va expressar com s'estava produint la transició del model social: amb una globalització no regulada, sense governança; amb el descrèdit d'institucions i representants, que perden confiança; amb una gestió insolidària de la crisi, actituds particularistes, una generalització de l'individualisme possessiu i una gran desvinculació, buscant solucions aïllades als problemes. Així mateix, va parlar de la realitat de les pobreses, no només de l'econòmica sinó també de la insuficiència relacional, ja que la imatge de l'exclusió social té a veure amb l'acumulació de dificultats i es concreta en la manca de participació en la vida social, la manca de drets i de recursos i la manca de capacitats bàsiques.

Flores va remarcar els principals riscos socials als quals ens enfrontem: la desigualtat (la distància entre classe baixa i classe mitjana s'ha incrementat els darrers anys), la bretxa de gènere, els canvis demogràfics, la democràcia i la fatiga de la compassió. Va destacar que l'exclusió social a Espanya és de 8,5 milions (18,4% de la població total), 1,2 de milions més que l'any 2007. Finalment, Flores va introduir algunes dades de la situació social de Catalunya, advertint que l'exclusió social ja afecta gairebé 1,5 milions de persones (gairebé un 20% de la població).

Josep Maymí, representant de la Comissió d'Acció Social de Càritas Catalunya, va desgranar les dades de l'Informe a Catalunya, va parlar de les problemàtiques socials a Catalunya i es va preguntar què passa en una llar on totes les persones estan desocupades o tenen despeses excessives o deutes o viuen soles, etc. Va indicar que la precarització del treball, l'exclusió residencial, la salut i l'aïllament social són alguns dels factors que agreugen la situació d'exclusió social que pateixen les persones més vulnerables de la nostra societat.

Sobre la precarització del treball, el representant de la Comissió d'Acció Social, va indicar que el treball ja no és garantia d'integració i protecció. En relació a l'exclusió residencial, va destacar que afecta a 3 de cada 10 persones que viuen al carrer, en albergs o en habitatges inadequats o insegurs. També va incidir en les conseqüències que provoca l'exclusió social en la salut de les persones, afirmant que la pobresa augmenta les dificultats per accedir a medicaments, a serveis socio-sanitaris o a l'alimentació bàsica. En relació a l'exclusió per aïllament social (persones sense xarxa relacional, que viuen i pateixen la solitud) va expressar que aquesta situació ha augmentat en un 11,6 %.

Finalment, Josep Maymí va voler posar rostre a les situacions d'exclusió social, apuntant que els col·lectius que més pateixen la pobresa són les dones, les persones migrants, les persones a l'atur, les famílies nombroses i les famílies monoparentals. I va destacar, en el Dia Internacional dels Drets dels Infants, que el 22% de menors a Catalunya es troba en situació d'exclusió social.

Míriam Feu, també representant de la Comissió d'Acció Social de Càritas Catalunya, va parlar de les noves formes d'inclusió social i els dilemes que se'ns plantegen com a societat, així com del paper de les polítiques socials en la sortida de la crisi.

Després d'un torn obert de paraules, amb un col·loqui amb els participants, Raúl Flores va cloure l'acte amb una reflexió sobre com les polítiques socials haurien de plantejar-se reptes com ara desenvolupar drets, començant per l'habitatge, afavorir un desenvolupament econòmic sostenible, invertir en infància i crear un clima positiu intergeneracional.

Necrològica

Rvdo. Ricardo García Cerdán, pbro.

El viernes 22 de noviembre de 2019 moría en Castelló de la Plana el Rvdo. D. Ricardo García Cerdán, más conocido como “el Padre Ricardo” a los 89 años de edad.

Había nacido en Forcall (Castelló) el 4 de noviembre de 1930. Sus padres, José y Joaquina, tuvieron siete hijos; él era el segundo. Sus hermanos: Josefina, Julián, Pilar (fallecida) Rosario, Mª Ángeles y Juan José (fallecido). Cursó los estudios de Humanidades, Filosofía y Teología en el Seminario Diocesano de Tortosa y fue ordenado sacerdote por el obispo Mons. Manuel Moll y Salord el día 25 de octubre de 1953 en la capilla del Seminario tortosino. Posteriormente se licenció en Derecho Canónico en la Universidad de Comillas y se diplomó en el Instituto Superior de Pastoral de Madrid.

Ejerció el ministerio sacerdotal en la parroquia de Gandesa como Vicario (1953-1956), en los pueblos de la “Tinença de Benifassà” como Cura Ecónomo, durante un año (1956-1957) y en la parroquia de Santa Bárbara como Vicario (1957-1958) Desde el año 1958 ejerció su ministerio pastoral en pueblos y ciudades de la Plana castellonense: Vall d’Uixó (parroquia del Santo Ángel) Benlloc i el propio Castelló (Parroquias de Santa María y San Juan Bautista de Río Seco)

Como consecuencia de los decretos pontificios del año 1960, por los que se modificaban los límites diocesanos de Valencia, Segorbe y Tortosa, con la fundación de la diócesis de Segorbe-Castellón, y con la ejecución de dichos decretos, D. Ricardo García quedó inccardinado, desde entonces, en la nueva diócesis de Segorbe-Castellón.

En ella fue también Secretario Particular de los Obispos, Mons. José Pont y Gol y D. José María Cases Deordal, Formador de la Sección de Filosofía del Seminario diocesano “Mater Dei”, Adscrito a la parroquia de la Santísima Trinidad y Consiliario del Colegio Diocesano de Consiliarios, Profesor de Religión en la Escuela de Turismo y en el Instituto Ribalta de Castellón. También fue miembro de la Comisión Diocesana de Vocaciones y Delegado Diocesano de la Mutual del Clero, Consiliario Diocesano de las mujeres de Acción

Católica, Vicario Episcopal de la Zonas Palancia, Alto Mijares y Bajo Maestrazgo, así como Vicario Episcopal de Formación Permanente del Clero. Siendo finalmente Párroco de San Juan Bautista de Río Seco y Vicedelegado para Cáritas y Marginados de Castellón. El 1 de mayo de 1984, puso en marcha el famoso comedor ‘P. Ricardo’, y posteriormente la Asociación Tra-Men-Sin (transeúntes, mendigos y gentes sin techo), de la que surgieron varias iniciativas: la Granja Sunamita para la acogida de transeúntes, el Centro “Viu-sin-al” para la recuperación de alcohólicos y drogodependientes, la Alquería como residencia para enfermos de SIDA, la Acogida personalizada, los Talleres artesanales, el Dispensario y guardería, el Ensayo de comunidad terapéutica, los Grupos de teatro como elemento integrador, el proyecto J.O.A.N de empleo juvenil y el Centro social Casal del bon amic. En 1987 se constituyó legalmente la Asociación OSIM, obra social de integración del marginado, que asumió todas las iniciativas anteriores.

Como recordó el Sr. Obispo de la diócesis, Mons. Casimiro López Llorente, en la homilía, *el Padre Ricardo “encontraba en la Eucaristía la fuerza para servir a los más necesitados”*. Como él mismo decía, *“la Misa es a dos: el pan eucarístico y el pan que compartimos con los pobres”*. Por todo ello, *“el padre Ricardo ha sido un sacerdote ejemplar, que forma parte del patrimonio espiritual del presbiterio de Segorbe-Castellón, de la Diócesis y de la ciudad de Castelló. Un don que se convierte en estímulo”*.

El padre Ricardo recibió numerosos reconocimientos de las instituciones civiles. Entre ellos, la distinción al mérito solidario y medalla de plata de la provincia por parte de la Diputación de Castelló en 2015, así como la más Alta Distinción por parte de la Generalitat Valenciana en el 2009. Además, era Hijo Adoptivo de la capital de la Plana desde 2014.

La capilla ardiente se instaló en el salón de plenos del Ayuntamiento de Castelló. La alcaldesa de la ciudad, Amparo Marco, y otros miembros de la corporación acompañaron a los familiares. La alcaldesa destacó su “ejemplo de vida” por ser “una persona que antepuso el sentido de la solidaridad a las ambiciones humanas y dedicó su vida a la sociedad, en especial a los más vulnerables”. La alcaldesa ha mostrado el reconocimiento de la ciudad a quien ha sido “el padre de todo Castelló”. “Hablar del Padre Ricardo es hablar de solidaridad, compromiso social, hospitalidad, respeto, dignidad, pobreza y derechos humanos”, ha recalcado. El cronista de la ciudad recordó

cómo él aceptaba los homenajes como una manera de dar a conocer su trabajo y “despertar las conciencias de la gente”.

La Misa funeral, celebrada el 23 de noviembre, fue presidida por Sr. Obispo de Castelló. La numerosa asistencia de fieles a la Concatedral de Santa María, la presencia de las autoridades municipales, de la Diputación y de la Generalitat, el numeroso grupo de sacerdotes concelebrantes, pusieron de manifiesto el reconocimiento que el padre Ricardo se había ganado durante sus 66 años de vida sacerdotal e incansable servicio a los más necesitados. Con palabras del prelado diocesano terminamos esta nota necrológica: *“Nos seguirá interpelando como Iglesia Diocesana y como sacerdote para que no olvidemos que estamos llamados a ser una Iglesia pobre al servicio de los pobres”*. Los restos mortales del padre Ricardo, por deseo de sus familiares, reposarán en el cementerio de Forcall, su pueblo natal.

Sumari

BISBAT

Sr. Bisbe

PARAULES DE VIDA: Jornada de Germanor a l'Església	575
Missioners màrtirs de la nostra diòcesi (II):	
Sant Pere màrtir Sans i Jordà	576
Missioners màrtirs a la nostra diòcesi (i III):	
Sant Francesc Gil de Federich	578
El Regne de Crist	579
Día de la Iglesia Diocesana.....	580
Misioneros mártires de nuestra diócesis (II):	
San Pere mártir Sans y Jordà	582
Misioneros mártires de nuestra diócesis (y III):	
San Francesc Gil de Federich	583
El Reino de Cristo.....	585
Activitats de D. Enrique Benavent Vidal, bisbe de Tortosa. <i>Novembre 2019</i>	586

Secretaria General

Conveni de col·laboració entre el bisbat de Tortosa, el departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Tortosa, i el Consell Comarcal del Baix Ebre per a l'ús de l'edifici del Col·legi de Sant Jaume i Sant Maties	589
Adenda al conveni anterior	594
Cessament i nomenament: Rev. Miquel Gasulla Martí i Rev. José Ayllón Hidalgo	596

Crònica diocesana

Dues germanes de la Consolació celebren els vots perpetus. Casa Mare de les Germanes de Ntra. Sra. de la Consolació. Jesús-Tortosa	596
Dos missioners de l'SCAM visiten l'Arxiprestat del Baix Ebre	598
Les relíquies de Santa Bernardette visiten la diòcesi de Tortosa	599
Recull de notícies publicades al setmanari "Vida diocesana". <i>Novembre 2019</i>	600

SANTA SEU

Sant Pare

"Encuentro por la paz" <i>Mensaje del Santo Padre Francisco en su viaje a Tailandia y Japón 24 de noviembre de 2019</i>	606
---	-----

CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA

Nota y rueda de prensa final de la Asamblea Plenaria de noviembre 2019	610
--	-----

TARRACONENSE

El Dr. Joan Torra i Bitlloch, nou degà de la Facultat de Teologia de Catalunya.....	615
"La catequesi serà una excusa per fer una gran renovació parroquial"	616

Càritas Catalunya presenta l'Informe "sobre exclusió i desenvolupament social a Catalunya 2018" amb una sessió al Col·legi d'Economistes de Catalunya..... 620

NECROLÒGICA

Rvdo. Ricardo García Cerdán, pbro. 22 de noviembre de 2019 624

Disponibile

Disponibile

Disponibile